

RADA GMINY
w Policznie
woj. mazowieckie

UCHWAŁA Nr XXX/225/2010
RADY GMINY w POLICZNA
z dnia 26 października 2010 roku

w sprawie przyjęcia „Planu Gospodarki Odpadami Gminy Policzna na lata 2010-2013 z uwzględnieniem lat 2014-2017 (aktualizacja) wraz z Programem Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest dla Gminy Policzna na lata 2010-2032”

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 3 i art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243) - Rada Gminy w Policznie uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się „Plan Gospodarki Odpadami Gminy Policzna na lata 2010-2013 z uwzględnieniem lat 2014-2017 (aktualizacja) wraz z Programem Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest dla Gminy Policzna na lata 2010-2032” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Policzna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
mgr inż. Zenon Mazur

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

RADA GMINY
w Policznie
woj. mazowieckie

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 14 ust. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach, plany gospodarki odpadami podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata. W związku z tym podjęte zostały czynności zmierzające do aktualizacji przyjętego Uchwałą Nr XXV/187/2005 Rady Gminy w Policznie z dnia 15 kwietnia 2005r. Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Policzna.

Projekt przedmiotowego opracowania zgodnie z wymogami ustawowymi został przekazany do zaopiniowania przez określone prawem instytucje i organy tj. Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, Zarząd Powiatu Zwoleńskiego, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie.

Projekt „Planu Gospodarki Odpadami Gminy Policzna na lata 2010-2013 z uwzględnieniem lat 2014-2017 wraz z Programem Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest dla Gminy Policzna na lata 2010-2032” i prognozą oddziaływania na środowisko został także poddany postępowaniu w sprawie ocen oddziaływania na środowisko. W wyniku tego postępowania zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu wyżej wymienionego dokumentu m.in. poprzez: udostępnienie go w dniach od 27.09.2010 r. do 18.10.2010 r. w formie zapisu elektronicznego na stronie internetowej Gminy, wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy odpowiedniej informacji o możliwości zapoznania się z dokumentami, zapewniając możliwość składania uwag i wniosków do tych dokumentów: osobiście w siedzibie Urzędu Gminy lub drogą elektroniczną.

W podanym terminie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski od społeczeństwa.

Mając powyższe na uwadze, przedłożenie niniejszego projektu do uchwalenia przez Radę Gminy należy uznać za zasadne.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
mgr inż. Zenon Mazur

**RADA GMINY
w Policznie
woj. mazowieckie**

*Załącznik
do Uchwały Nr XXX/225/2010
Rady Gminy w Policznie
z dnia 26 października 2010r.*

WÓJT GMINY POLICZNA

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

**na lata 2010 – 2013
z uwzględnieniem lat 2014-2017
(aktualizacja)**

Policzna 2010

Policzna 2010

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP.....	4
1.1 Zadania Gminy w zakresie gospodarki odpadami.....	6
1.2 Wnioski wynikające z krajowego i wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.....	9
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	13
2.1 Położenie, powierzchnia, dane demograficzne.....	13
2.2 Klimat.....	14
2.3. Gleba.....	14
2.4. Surowce naturalne.....	15
2.5. Lasy.....	17
3. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	17
3.1. Rodzaje, źródła powstawania, ilość i jakość odpadów komunalnych.....	17
4. PRAWO LOKALNE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPAMI NA TERENIE GMINY POLICZNA.....	30
5. DIAGNOZA DOTYCHCZASOWEJ GOSPODARKI ODPADAMI.....	30
6. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE ODPADÓW KOMUNALNYCH.....	31
6.1 Zmiany demograficznego prognozy zmian demograficznych ludności gminy, w latach: 2010, 2013 i 2017 wykorzystano dynamikę zmian prognozy demograficznych sporządzonej przez GUS na lata 2008-2035.....	31
6.2 Prognozy ilości wytwarzanych odpadów komunalnych.....	31
6.3. Komunalne osady ściekowe.....	33
6.4. Odpady medyczne i weterynaryjne.....	33
6.5. Odpady budowlane.....	33
6.6. Odpady przemysłowe.....	33
6.7. Odpady opakowaniowe.....	34
7. KONCEPCJA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY POLICZNA.....	35
7.1. Rozwiązania w zakresie selektywnego zbierania odpadów(w tym odpadów opakowaniowych).....	35
7.2. Zbieranie odpadów ulegających biodegradacji.....	36
7.3. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi.....	37
7.4. Zbieranie odpadów wielkogabarytowych.....	38
7.5. Odpady budowlane.....	38
7.6. Zbieranie zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych.....	38
7.7. System gospodarki niebezpiecznymi odpadami opakowaniowymi:.....	39
7.8. Gospodarka odpadami azbestowymi.....	39
7.9. Gospodarka osadami ściekowymi.....	39
7.10. Wraki samochodów.....	40
7.11. Przetworzone oleje.....	40
7.12. Zbiórka odpadów z cementarzy.....	40
7.13. Padłe zwierzęta.....	40
7.14 Odpady medyczne i weterynaryjne.....	41
8. ZAŁOŻONE CELE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI.....	41
9. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY SYTUACJI W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI.....	43
9.1. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów.....	43

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

9.2. Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko.....	43
9.3. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.....	44
9.4. Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowisko odpadów.....	45
9.5. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi.....	45
10. HARMONOGRAM REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ.....	46
11. OSZACOWANIE KOSZTÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI W PLANIE I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA.....	47
12. WYBRANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	49
13. WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU GOSPODARKI ODPADAMI NA ŚRODOWISKO.....	52
14. ZASADY WDRAŻANIA I MONITOROWANIA PLANU.....	53
15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	55

1. WSTĘP

Aktualizacja „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Policzna” została sporządzona jako realizacja zapisów Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. Z 2007r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.), która w rozdziale 3, art. 14 wprowadziła obowiązek opracowywania planów gospodarki odpadami oraz ich aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata. Pierwszy Plan Gospodarki Odpadami do 2011 roku dla gminy Policzna przyjęty został Uchwałą nr XXV/187/2005 Rady Gminy w Policznie z dnia 15 kwietnia 2005r.

Pierwsze sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Policzna zostało przyjęte uchwałą Rady Gminy Policzna Nr VI/46/07 z dnia 30.03.2007r. i obejmowało okres od czasu uchwalenia planu do 31 grudnia 2006 r.

Drugie sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami Gminy Policzna zostało przyjęte uchwałą Rady Gminy Policzna Nr XX/154/09 z dnia 30.04.2009r. i obejmowało okres od 01 stycznia 2007r. do 31 grudnia 2008 r. Sprawozdania zostały także przedłożone Zarządowi Powiatu Zwoleńskiego.

W 2009 roku upływa termin aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Policzna . Opracowana „Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Policzna” stanowi jeden z elementów tworzonego systemu gospodarki odpadami w kraju. Zaktualizowana wersja Planu przedstawia działania zmierzające do utworzenia nowoczesnego i skutecznego systemu gospodarowania odpadami na lata 2009 – 2016 zgodnego z Polityką Ekologiczną Państwa i Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010 oraz Planem Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2004-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015 (projekt) jak również Powiatowym Planem Gospodarki Odpadami.

Plany gospodarki odpadami są stosowane, aby ułatwić osiągnięcie celów założonych w polityce ekologicznej państwa, praktycznie realizować zasady gospodarki odpadami, stworzyć i utrzymać w kraju zintegrowaną i wystarczającą sieć instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania okre-

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

ślone w przepisach o ochronie środowiska. Pozwalają na uzyskanie ogólnego poglądu na temat gospodarki odpadami na danym terenie (ilość powstających i przetwarzanych odpadów, rodzaj i ilość instalacji itd.), co ułatwia zidentyfikowanie najważniejszych problemów gospodarki odpadami i rozwiązywanie ich w sposób systemowy.

Plan gospodarki odpadami określa:

- aktualny stan gospodarki odpadami (rodzaj, ilość i źródło pochodzenia odpadów, które mają być poddane procesom odzysku i unieszkodliwiania oraz rozmieszczenie istniejących instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów),
- prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami,
- działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami,
- instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów,
- system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

oraz w szczególności:

- rodzaj, ilość i źródło pochodzenia odpadów, które mają być poddane procesom odzysku lub unieszkodliwiania,
- rozmieszczenie istniejących instalacji i urządzeń do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów wraz z wykazem podmiotów prowadzących działalność w tym zakresie,
- działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko oraz prawidłowego postępowania z nimi, w tym ograniczenia:
- ilości odpadów ulegających biodegradacji zawartych w odpadach komunalnych kierowanych na składowiska,
- projektowany system gospodarowania odpadami.

Ponadto plany gospodarki odpadami powinny obejmować wszystkie rodzaje odpadów powstających na terenie danej jednostki administracyjnej oraz przywożonych na jej teren. Rozporządzenie wskazuje, które rodzaje odpadów powinny być w szczególności uwzględnione w określonych planach, tj. np. w planach gminnych - odpady komunalne.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

Posiadanie przez jednostkę samorządu terytorialnego takiego planu jest wypełnieniem jednego z podstawowych wymagań przy ubieganiu się o finansowe wsparcie projektów w zakresie gospodarki odpadami, w tym z Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych. Przyjęcie planu ma również inne konsekwencje. Zgodnie z art.16 ustawy o odpadach przedsięwzięcia związane z unieszkodliwianiem odpadów mogą być realizowane z udziałem środków z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o ile przedsięwzięcia te zostały ujęte w planie gospodarki odpadami.

Plan Gospodarki Odpadami Gminy Policzna jest integralną częścią Programu Ochrony Środowiska Gminy Policzna.

1.1 Zadania Gminy w zakresie gospodarki odpadami

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o odpadach, do obowiązkowych zadań własnych gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi należy:

- 1) zapewnianie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych,
- 2) zapewnianie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe:
 - a) **ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,**
 - b) **wydzielanie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych,**
 - b) **osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych,**
- 3) zapewnianie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych albo zapewnienie warunków do budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców,
- 4) zapewnianie warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania:

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

- a) do dnia 31 grudnia 2010 r. – do nie więcej niż 75% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- b) do dnia 31 grudnia 2013 r. – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- c) do dnia 31 grudnia 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku na terenach gmin do obowiązkowych zadań własnych gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi należy:

1. Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy.

2. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności:

1) tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych,

2) zapewniają budowę, utrzymanie i eksploatację własnych lub wspólnych z innymi gminami:

a) stacji zlewnych, w przypadku, gdy podłączenie wszystkich nieruchomości do sieci kanalizacyjnej jest niemożliwe lub powoduje nadmierne koszty,

b) instalacji i urządzeń do zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok zwierzęcych lub ich części,

c) szaletów publicznych,

3) zapobiegają zanieczyszczaniu ulic, placów i terenów otwartych, w szczególności przez: zbieranie i pozbywanie się błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń uprzątniętych z chodników przez właścicieli nieruchomości oraz odpadów zgromadzonych w przeznaczonych do tego celu urządzeniach ustawionych na chodniku,

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

- 4) określają wymagania wobec osób utrzymujących zwierzęta domowe w zakresie bezpieczeństwa i czystości w miejscach publicznych,
- 5) organizują ochronę przed bezdomnymi zwierzętami na zasadach określonych w odrębnych przepisach,
- 6) udostępniają mieszkańcom na stronie internetowej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informację o znajdujących się na terenie gminy zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495 z późn. zm.), zawierającą:
 - a) firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres zbierającego zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
 - b) adresy punktów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w tym punktów sprzedaży sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
- 7) zapewniają zbieranie, transport i unieszkodliwianie zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części oraz współdziałają z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w tym zakresie,
- 8) znakują obszary dotknięte lub zagrożone chorobą zakaźną zwierząt.

3. Gminy prowadzą ewidencję:

- 1) zbiorników bezodpływowych w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej,
- 2) przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej,
- 3) umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy.

1.2 Wnioski wynikające z krajowego i wojewódzkiego planu gospodarki odpadami

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

Obowiązujący Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 jest dokumentem nadrzędnym w zakresie gospodarki odpadami dla planów opracowywanych na poszczególnych szczeblach administracyjnych. Głównymi celami, zgodnymi z polityką ekologiczną państwa, są:

1. utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
2. zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
3. zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
4. zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających przepisów prawa,
5. wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
6. stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.

W dokumencie sformułowano również dodatkowe cele szczegółowe dla poszczególnych grup odpadów. Przyjęte cele szczegółowe w odpadach komunalnych dotyczą:

- objęcia umowami na odbieranie odpadów komunalnych 100% mieszkańców najpóźniej do 2007 roku,
- zapewnienia objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w niniejszym KPGO 2010, najpóźniej do końca 2007 r.,
- zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
 - w 2010 więcej niż 75%,
 - w 2013 więcej niż 50%,
 - w 2020 więcej niż 35%,

masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,
- zredukowanie liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne, do max. 200 do końca 2014 r.

W poszczególnych województwach winno dążyć się do zredukowania ilości małych nieefektywnych składowisk lokalnych i zapewnienia funkcjonowania składowisk ponadgminnych w ilości 5 do 15 (maksymalnie) obiektów w skali województwa do końca roku 2014. W przypadku składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne preferuje się obiekty obsługujące obszar zamieszkiwany przez co najmniej 150 tys. mieszkańców. Łączna wielkość składowisk (ich pojemność chłonna) w województwie powinna być wystarczająca na co najmniej 15-letni okres eksploatacji. Przyjmuje się, że przy transporcie odpadów na składowisko na odległość wynoszącą powyżej 30 km opłacalne jest zastosowanie przeładunkowego systemu transportu (dwustopniowego).

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015 - projekt

W „WPGO na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015 - projekt” w sektorze komunalnym określono następujące cele w dwóch horyzontach czasowych obejmujących lata 2007-2011 oraz 2012 - 2015.

Cele krótkookresowe 2007-2011

1. wspieranie działań w zakresie zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców Województwa Mazowieckiego w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi.
2. wspieranie działań w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców województwa zorganizowanym zbieraniem odpadów do końca 2007 roku.
3. wspieranie działań w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców województwa systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do końca 2007 roku, w zakresie:
 - odpadów zielonych z parków i ogrodów,
 - papieru i tektury,

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

- odpadów opakowaniowych ze szkła,
 - tworzyw sztucznych i metali,
 - odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym: zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych leków, chemikaliów),
 - odpadów wielkogabarytowych i odpadów budowlano-remontowych.
4. doskonalenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu dla osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku:
 - odpadów wielkogabarytowych na poziomie 45%,
 - odpadów niebezpiecznych na poziomie 20%,
 - odpadów opakowaniowych - odzysk 60%, recykling 55% - 80%.
 5. wspieranie działań w zakresie ograniczenia kierowania na składowiska odpadów komunalnych niesegregowanych i nieprzetworzonych,
 6. zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk niespełniających standardów UE,
 7. skierowanie w roku 2011 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 63% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995),
 8. wspieranie działań na rzecz eliminacji praktyk nielegalnego składowania odpadów,
 9. wspieranie działań na rzecz zwiększenia odzysku energetycznego i materiałowego i unieszkodliwiania (poza składowaniem) odpadów, poprzez budowę instalacji spełniających wymagania BAT w tym zwłaszcza budowy instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w aglomeracji warszawskiej i radomskiej,
 10. kontynuacja porządkowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w województwie, ze szczególnym wspieraniem zintegrowanych regionalnych systemów gospodarki obejmujących gminy województwa.

Cele długookresowe 2012-2015

1. kontynuacja działań na rzecz zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców Województwa Mazowieckiego,
2. doskonalenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu dla osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku:
 - odpadów wielkogabarytowych na poziomie 65%,
 - odpadów niebezpiecznych na poziomie 35%,
 - odpadów opakowaniowych -odzysk 60%, recykling 55% - 80%.
3. wspieranie rozwoju regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi,
4. zmniejszenie ilości funkcjonujących składowisk odpadów komunalnych na terenie województwa do 15 składowisk regionalnych, stanowiących część integralną systemu gospodarki odpadami,
5. skierowanie w roku 2015 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 44% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).
6. wspieranie działań do składowania tylko odpadów przetworzonych (balastowych),
7. wspieranie rozwoju i wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów w aglomeracji warszawskiej oraz radomskiej i płockiej
8. wspieranie działań w zakresie zmniejszania masy składowanych odpadów komunalnych do max. 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.

Realizacja założonych zadań zostanie osiągnięta przez tworzenie regionalnych systemów gospodarki odpadami i funkcjonowania w ich obrębie regionalnych zakładów unieszkodliwiania i/lub odzysku. Wyróżniono 6 obszarów predysponowanych do budowy regionalnych obszarów gospodarki odpadami komunalnymi, które powinny funkcjonować w 2015 roku:

Obszar m. st. Warszawy,

Obszar Ciechanowski,

Obszar Ostrolęcki,

Obszar Płocki,

Obszar Radomski,

Obszar Siedlecki.

Zlokalizowane w obrębie obszarów gospodarowania odpadami, obiekty w zakresie odzysku/unieszkodliwiania utworzone zostaną na potrzeby danego regionu aczkolwiek, niektóre instalacje odzysku np. zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz składowiska odpadów obsługiwać mogą kilka regionów. Ponadto utworzone zostaną Regionalne Składowiska Odpadów, na których deponowane będą odpady powstające w danych regionach. Średnio na region przypadać będą 2-3 obiekty. W „*Planie Gospodarki Odpadami w Województwie Mazowieckim na lata 2004-2011*”, w wyniku przeprowadzonej analizy, jak i deklaracji ze strony gmin i zarządzających składowiskami wyznaczono 15 obiektów, które będą spełniać funkcje Regionalnych Składowisk Odpadów na terenie województwa.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.1 Położenie, powierzchnia, dane demograficzne

Gmina Policzna położona jest w granicach dwóch makroregionów: Niziny Środkowo mazowieckiej i Wzniesień Południowo mazowieckich, mezoregionu: Doliny Środkowej Wisły i Równiny Radomskiej. Teren gminy, to sfałdowana równina z niewielkimi, o łagodnych stokach wzniesieniami, porozcinana przez płytkie doliny strumyków. Rzeźba ukształtowana została w wyniku działania lodowca i wód wewnętrznych lodowcowych w okresie zlodowacenia środkowopolskiego. Rzędne terenu wynoszą 120-180m n p m. Sieć rzeczna jest słabo rozwinięta. Przez północno-zachodnie tereny przepływa Struga Policka, a przez północno- wschodnie Potok Chechelski, są one dopływami Kanału Gniewoszowsko - Kozienickiego. W zachodniej części znajdują się źródła rzeki Mirenki, natomiast z północno - zachodnich krańców ok. 2 km od granic z Garbatką, z kompleksu leśnego wypływa rzeka Brzeźniczka dopływ Łachy. Rzeczka ta na wysokości wsi Ponikwa znika, by dalej wypłynąć, stąd nazwa wsi. W Policznie znajdują się stawy rybne o łącznej powierzchni ok. 35 ha, natomiast

w Gródku dwa stawy o powierzchni 2 ha. Charakterystyczną cechą zachodniej części gminy są duże powierzchnie bezodpływowych zagłębień, na których występują znaczne obszary bagien i zawilgoconych siedlisk leśnych. Ponadto na terenie całej gminy znajdują się niewielkie oczka wodne.

Obszar gminy o powierzchni 11235 ha zamieszkuje 6040 osób w 27 sołectwach. Gęstość zaludnienia w gminie na 1 km² wynosi 53 osób, przy średniej gęstości zaludnienia powiatu zwolenckiego – 67 osób/km², województwa mazowieckiego 142 osoby/km². Liczba ludności stale zamieszkującej w gminie od ponad dwudziestu lat cechuje się tendencją zniżkową od 6943 osób w 1975 roku do 6359 osób w 2000 roku. Tendencja zniżkowa, mimo pewnego zahamowania w latach dziewięćdziesiątych, utrzymuje się nadal. Cała gmina położona jest na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania ONW.

2.2 Klimat

Teren gminy znajduje się w Mazowiecko – Podlaskim regionie klimatycznym. Najzimniejszym miesiącem roku jest styczeń (-3°), najcieplejszym lipiec (+18°). Średnia roczna temperatura wynosi + 7,5°, średnia roczna suma opadów atmosferycznych waha się od 500 – 600 mm. Tereny powyższe leżą w obszarze największych deficytów wodnych w Polsce.

2.3. Gleba

Obszar gminy charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem gleb. Występują tu gleby bardzo korzystne, korzystne, średniokorzystne i mało korzystne do produkcji rolnej. Gleby bardzo korzystne (głównie klasy III) są glebami bielcowymi i pseudobielcowymi oraz czarnymi ziemiami zdegradowanymi wytworzonymi z piasku gliniastego mocnego, często pylastego na glinie średniej lub lekkiej. W obszarze gminy użytki rolne klasy I-III stanowią 13% UR, czyli około 1250 ha. Należą do kompleksu 2 pszennego dobrego. Największe płaty bardzo korzystnych gleb występują w rejonie wsi Policzna, Stanisławów, Gródek Stary, Zawada Stara. Gleby korzystne dla rozwoju rolnictwa są glebami bielcowymi i pseudobielcowymi, czarnymi ziemiami zdegradowanymi i miejscami brunatnymi wylugowanymi. Wytworzyły się z piasku gliniastego mocnego lub lekkiego często pylastego.

Są okresowo podmokłe lub nadmiernie uwilgotnione. Należą do kompleksu 8 zbożowo-pastewnego mocnego i 4 żytniego bardzo dobrego. Zaliczane są do klasy IV. W gminie grunty rolne stanowiące zwarte kompleksy gleb klasy IV stanowią 49 % UR czyli około 4700 ha. Występują w środkowych i południowych obszarach gminy, w rejonie Gródka, Czarnolasu, Świetlikowej Woli i Łuczynowa.

Gleby średnikorzystne są glebami bielcowymi i pseudobielcowymi, rzadziej brunatnymi wylugowanymi, sporadycznie rędzinami brunatnymi. Wytworzyły się z piasku gliniastego lekkiego. Mają niewłaściwe stosunki powietrzno-wodne. Należą do kompleksu 5 żytniego dobrego i 9 zbożowo-pastewnego słabego, przeważnie klasy IV, rzadziej V. Ich rozpoznane wydzielanie występuje w rejonie Zawady Nowej, Policzny, Świetlikowej Woli, Władysławowa.

Gleby małokorzystne do produkcji rolnej należą do gleb brunatnych wylugowanych, bielcowych i pseudobielcowych, czarnych ziem zdegradowanych, murszowo-mineralnych utworzonych z piasku słabo gliniastego lub gliniastego lekkiego. Charakteryzują się małą zdolnością magazynowania wody, są suche trwale lub okresowo. Należą do kompleksu 6 żytniego słabego i 9 zbożowo-pastewnego słabego. Zaliczane są do klasy V, sporadycznie VI. Występują w pasie biegnącym wzdłuż południowo-zachodniej granicy gminy, w pobliżu miejscowości: Dąbrowa Las, Wilczowola, Aleksandrówka, Andrzejówka i Jabłonów oraz w większym kompleksie koło Zawad Starej i Nowej.

Na terenie gminy około 92% gleb należy do kwaśnych i bardzo kwaśnych. Stwierdzono także występowanie metali ciężkich takich jak kadm, cynk, nikiel, ołów.

2.4. Surowce naturalne

Teren gminy jest ubogi w kopaliny. Stwierdzono występowanie kruszywa naturalnego, surowców ilastych i torfów.

Kruszywo naturalne to piaski i żwiry wodnolodowcowe wstępnie rozpoznane w rejonie Gródka i Bierdzieży: piaski eoliczne związane są w większości z terenami zalesionymi w południowo-zachodniej części gminy oraz piaski i żwiry rzeczne towarzyszące dolinom rzeczny.

Udokumentowanym złożem piasków jest złożo „Bierdzież” o zasobach wynoszących 94000 Mg. Złożo posiada ustanowiony obszar górniczy i teren górniczy pokrywające

się granicami udokumentowanego złoża o powierzchni 5500m². Koncesja zezwala na roczne wydobycie piasku w ilości do 10 tys. m³.

Oprócz złoża „Bierdzież” na terenie gminy Policzna występuje również udokumentowane złożo „Gródek Stary” ustanowione przez Starostę Zwolenkiego 14.07.2009r. Złoże posiada ustanowiony obszar górniczy o powierzchni 17 300m² i teren górniczy o powierzchni 27 400 m². W granicach wyznaczonego obszaru górniczego udokumentowane zasoby złoża wg. stanu na dzień 31.12.2007r. wynoszą 112 472Mg (69 153m³), przy czym zasoby złoża możliwe do wydobycia wynoszą 106 849 Mg. Koncesja zezwala na roczne wydobycie piasku do 20 000 m³.

Surowce ilaste w postaci ilów zastoiskowych i glin eksploatowane były w Policznie do początku lat siedemdziesiątych. Produkowano z nich cegłę w miejscowej cegielni. Złoże zostało wyczerpane, teren zrekultywowany. Prowadzone w latach następnych prace poszukiwawcze zakończyły się niepowodzeniem: surowiec nie spełniał kryteriów bilansowości do produkcji cegły.

Torfy zostały rozpoznane w dwóch złożach, do niedawna były one eksploatowane, ale obecnie zaniechano wydobycia torfu.

- złożo „Antoniówka” o zasobach 439 tys. m³, w tym bilansowe 266 tys. m³, powierzchnia wynosi 131 ha, w tym powierzchnia wyrobisk 91 ha;
- złożo „Bąkowiec-Czarnolas” usytuowane w dolinie Zwolenki w części położone na terenie gminy Policzna; zasoby szacunkowe dla całego złoża wynoszą 65 tys. m³, w tym zasoby gytii 26 tys. m³.

Przeprowadzona w 1998 roku inwentaryzacja wyrobisk na terenie gminy wykazała istnienie 19 wyrobisk o pow. od 200m² do 12000m². Są to odkrywki powstałe w wyniku eksploatacji kruszywa naturalnego i gliny. Największa ilość wyrobiska znajduje się w rejonie Antonówki. Wydobycie odbywa się okresowo, przez miejscową ludność, na potrzeby inwestycji budowlanych. Eksploatacja odbywa się niezgodnie z prawem geologicznym i górniczym.

2.5. Lasy

Lasy i zadrzewienia zajmują tylko 9,7% powierzchni gminy. Występują w formie rozproszonej i w około 86% stanowią własność niepaństwową. Kompleks „Bierdzież” w leśnictwie Policzna jest odosobnionym płatem Puszczy Kozienickiej

wchodzącym w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Puszczy Kozienickiej”, jednego z dziesięciu w kraju.

Lesistość gminy jest bardzo niska i wynosi 9,5%. Znaczny niedobór lasu występuje nie tylko w gminie Policzna, ale jest charakterystyczny dla środkowej części dorzecza Wiśły i Warty. Agroekologiczna optymalna lesistość terenu, to jest ilość lasów pokrywająca grunty mało przydatne dla rolnictwa oraz zapewniająca korzystne warunki mikroklimatyczne do produkcji roślinnej na gruntach rolnych, dla gminy Policzna wynosi 26,9%.

Zadrzewień jest bardzo niewiele. Najcenniejszymi są parki podworskie, zabytkowe w Czarnolesie i Policznie oraz przywodne towarzyszące rzekom: Strudze Polickiej, Zwolence i jej dopływom. Zadrzewienia zajmują w obszarze gminy 8,39 ha. Występują tylko w 4 miejscowościach: Czarnolas – 0,20 ha, Florianów – 5,96 ha, Gródek – 0,64 ha, Zawada Nowa – 1,59 ha.

3. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

3.1. Rodzaje, źródła powstawania, ilość i jakość odpadów komunalnych

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach, definicja odpadów komunalnych jest następująca: „*Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych*”.

Tak więc odpady komunalne powstają w:

1. Gospodarstwach domowych,
2. Obiektach infrastruktury takich jak: usługi, handel, szkolnictwo,
3. Zakładach przemysłowych,
4. Przychodniach lekarskich i lecznicach weterynaryjnych,

W 2008 roku w obrębie gminy Policzna gospodarka odpadami prowadzona była poprzez zbiórkę odpadów niesegrowanych w kontenerach KP-7m³ usytuowanych w każdej wsi (w większych miejscowościach gminy np. Policzna, Czarnolas, Włady-

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

sławów usytuowanych było kilka kontenerów). Zbiórką odpadów z terenu gminy w 2008 roku zajmowała się firma ATK-Recykling z Radomia.

W październiku 2008r. podpisano porozumienie pomiędzy Gminą Miasta Radomia, a Gminą Policzna w sprawie przyjmowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Policzna do instalacji odzysku i utylizacji odpadów komunalnych (składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych) zarządzanej przez PPUH „RADKOM” Sp. z o.o. Podpisanie porozumienia poprzedzone było podjęciem uchwały przez Radę Gminy Policzna Nr XIV/98/08 z dnia 14 maja 2008r. w sprawie zawarcia porozumienia.

Z posiadanych przez Urząd Gminy danych wynika, iż w 2008r. zebrano **554 Mg** niesegregowanych odpadów komunalnych.

Opis systemu zbiórki odpadów

System zbiórki odpadów na terenie gminy Policzna określa regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie przyjęty uchwałą Rady Gminy Policzna Nr XIX/146/2009r. z dnia 20 marca 2009r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Policzna. Zgodnie z jego zapisami od 01 kwietnia 2009r. wprowadzono na terenie gminy selektywną zbiórkę odpadów komunalnych typu mieszanego t.j. worki i pojemniki 1100 l.

W zabudowie jednorodzinnej – „zbiórka u źródła”:

- gospodarstwa domowe wyposażone jest w worki do selektywnej zbiórki odpadów. Odpady odbierane są z każdego gospodarstwa domowego z podziałem na plastik, szkło, makulatura, złom):

- a) szkło białe i kolorowe -worek zielony,
- b) plastik - worek żółty,
- c) makulatura - worek biały,
- d) złom –worek niebieski,

Odpady ten odbierane są raz w miesiącu.

Zmieszane odpady bytowe odbierane są w worku czarnym z częstotliwością raz w miesiącu, a w miesiącach od kwietnia do października z częstotliwością 2 razy w miesiącu.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

System „pojemnik w sąsiedztwie” występuje na terenie gminy w zabudowie wielorodzinnej(tj. osiedle bloków mieszkalnych) i obok instytucji użyteczności publicznej (szkoły, urząd gminy) ustawione są pojemniki 1100l z podziałem na plastik, szkło, makulatura, odpady bytowe. Odbiór odpadów z opróżnianych pojemników odbywa się:

- jeden raz w miesiącu,
- w miesiącach od kwietnia do października 2 razy w miesiącu.

Zbiórka wszystkich odpadów odbywa się według ustalonego harmonogramu.

Uzupełnieniem systemu są rozstawione wzdłuż chodników dla pieszych kosze uliczne, które są regularnie opróżniane.

Każdy zakład pracy, sklep i osoby prowadzące działalność gospodarczą posiadają indywidualne umowy na odbiór odpadów podpisane z firmami posiadającymi stosowne zezwolenie Wójta Gminy.

Od początku funkcjonowania selektywnej zbiórki udało się zebrać : **200,4 Mg** odpadów wyselekcjonowanych i **100Mg** odpadów komunalnych (bytowych). Odpady te trafiają do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Radomiu.

Wykaz firm posiadających pozwolenie Wójta Gminy Policzna na odbiór odpadów stałych na terenie gminy Policzna

Lp	Nazwa firmy	Adres	Decyzja
1.	Przedsiębiorstwo Wywozu Nieczystości Stałych Almax	ul. Wrocławska 3 26-600 Radom	Decyzja Nr UG.RLOŚ.- 6431/1/2009 z dnia 08.04.2009r.
2.	Zakład Usług Komunal- nych ATK-Recykling	ul. Chorzowska 3 26-600 Radom	Decyzja Nr UG.RLOŚ.- 6431/2/2009 z dnia 08.04.2009r.

Biorąc pod uwagę konieczność określenia ilości wywarzanych opadów komunalnych z uwzględnieniem składu morfologicznego na potrzeby konstrukcji planu, za Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010 i Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Mazowsza przyjęto podział polegający na wyodrębnieniu następujących grup odpadów według ich źródła wytwarzania:

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

- odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie;
- odpady zielone z ogrodów i parków;
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, w tym:
 - odpady kuchenne ulegające biodegradacji,
 - odpady zielone,
 - papier i tektura,
 - opakowanie wielomateriałowe,
 - tworzywa sztuczne,
 - szkło,
 - metale,
 - odzież i tekstylia,
 - drewno,
 - odpady niebezpieczne,
 - odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa,
- odpady z targowisk,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady z oczyszczania ulic i placów - gleba, ziemia i kamienie.

Tabela nr 1. Skład morfologiczny odpadów komunalnych zmieszanych wytwarzanych w gospodarstwach domowych wg. KPGO 2010.

Lp.	Składniki odpadów	tereny wiejskie [%]
1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	18
2.	Odpady zielone	4
3.	Papier i tektura	12
4.	Opakowanie wielomateriałowe	2
5.	Tworzywa sztuczne	12
6.	Odzież, tekstylia	1
7.	Szkło	8
8.	Metale	5
9.	Drewno	2
10.	Odpady mineralne	35
11.	Odpady niebezpieczne	1
Razem :		100

Tabela nr 2. Skład morfologiczny odpadów komunalnych zmieszanych wytwarzanych w obiektach infrastruktury wg KPGO 2010

Lp.	Składniki odpadów	[%]
1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	10
2.	Odpady zielone	2
3.	Papier i tektura	27
4.	Opakowanie wielomateriałowe	18
5.	Tworzywa sztuczne	18
6.	Odzież, tekstylia	3
7.	Szkło	10
8.	Metale	5
9.	Drewno	1
10.	Odpady mineralne	5
11.	Odpady niebezpieczne	1
	Razem :	100

Tabela nr 3. Szacunkowa ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy Policzna w 2008 r.

Lp.	Strumień odpadów komunalnych	[Mg/r]
1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	172
2.	Odpady zielone	37
3.	Papier i tektura	151
4.	Opakowania wielomateriałowe	59
5.	Tworzywa sztuczne	135
6.	Szkło	87
7.	Metale	52
8.	Odzież, tekstylia	14
9.	Drewno	19
10.	Odpady niebezpieczne	10
11.	Odpady mineralne w tym frakcja popiołowa	298
12.	Odpady wielkogabarytowe	61
Ogółem		1 095

Ilości wytworzonych odpadów komunalnych w gminie dokonano przy następujących założeniach:

- gminę zamieszkiwało w 2008r.: 6084 osób
- ilość wytwarzanych odpadów komunalnych w ciągu roku w kg na jednego mieszkańca dla terenów wiejskich: 170 kg/m/rok + 10 kg/m/rok odpady wielkogabarytowe.

Porównując ilości szacunkowe odpadów wyliczone w oparciu o wskaźniki (1095 Mg) z ilościami odpadów zebranych z terenu gminy Policzna w 2008r. (554 Mg) stwierdzono ogromną różnicę. Na różnicę tą ma wpływ wiele czynników, główne z nich to:

- nie objęcie zorganizowanym zbieraniem odpadów wszystkich mieszkańców gminy,
- zagospodarowywanie odpadów we własnym zakresie (spalanie odpadów w piecach itp.).

Odpady ulegające biodegradacji

Do odpadów biodegradowalnych należą:

- ✓ odpady zielone (z ogrodów i parków),
- ✓ odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień mieszanych odpadów komunalnych,
- ✓ odpady z targowisk (części ulegające biodegradacji)
- ✓ papier i tektura,
- ✓ odzież i tekstylia (z materiałów naturalnych).

Zgodnie z wytycznymi KPGO 2010 przyjęto ilość odpadów wytworzonych w ciągu roku w kg na jednego mieszkańca: **47kg/m/rok**. W związku z powyższym ilość odpadów biodegradowalnych na terenie gminy Policzna wynosiła w 2008r.: **285,95 Mg**.

W gminie Policzna nie wdrożono systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych i odpadów organicznych z gospodarstw domowych, ponieważ gmina ma charakter typowo rolniczy i odpady są zagospodarowane we własnym zakresie.

Odpady budowlane

Odpady tego typu powstają w trakcie prac budowlanych, remontowych, w drogownictwie, w budownictwie przemysłowym i to zarówno w trakcie budowy jak i rozbioru różnych obiektów budowlanych. Strumienie odpadów generowane w trakcie budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych tworzą:

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

- materiały i elementy budowlane o charakterze ceramicznym, takie jak beton, cegły, tynki, płyty itp. a także podobne odpady z remontów i przebudowy dróg,
- odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych,
- odpadowe asfalty, smoły, papa,
- gleba i ziemia z wykopów i urobek z pogłębiania,
- złom stalowy i metali kolorowych oraz stopów metali.

W gminie Policzna większość odpadów tego typu jest zagospodarowywana przez samych wytwórców. Duża część odpadów pochodzących z rozbiórek (drewno) jest spalana w paleniskach domowych.

Odpady wielkogabarytowe

Jednym z rodzajów odpadów wielkogabarytowych jest zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Od 2005 roku obowiązuje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495), która reguluje postępowanie z tego typu odpadami. Na terenie gminy Policzna zezwolenie na zbiórkę zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego posiadają dwie firmy:

- Przedsiębiorstwo Wywozu Nieczystości Stałych „ALMAX” ul. Wrocławska 3, 26-600 Radom,
- Zakład Usług Komunalnych ATK-Recykling, ul. Chorzowska 3, 26-600 Radom.

Na terenie gminy nie były prowadzone akcje zbiórki odpadów wielkogabarytowych, w związku z tym brak jest informacji o wytworzonych i zebranych odpadach tego typu.

Osady ściekowe

W gminie Policzna funkcjonuje dwie oczyszczalnie ścieków komunalnych:

- ✓ oczyszczalnia ścieków komunalnych w Policznie, mechaniczno-biologiczna, oddana do użytku w 1998 roku, obsługuje mieszkańców Policzny i Wilczowoli. Przepustowość 180m³/d, łączna długość sieci kanalizacyjnej (na koniec 2008r.) to 10,9 km.
- ✓ oczyszczalnia ścieków komunalnych w Czarnolesie, mechaniczno-biologiczna, oddana do użytku w 2007 roku, obsługuje mieszkańców Czarnolasu. Przepustowość 110m³/d, długość sieci kanalizacyjnej (na koniec 2008r.) to 5,5 km.

A także:

- ✓ biologiczna oczyszczalnia ścieków dla Domu Pomocy Społecznej w Gródku (Biocleare i pole rozsączkowe);

Komunalne osady ściekowe powstają w komunalnych oczyszczalniach ścieków i pochodzą z procesów oczyszczania ścieków, gospodarki wodnej i urządzeń do likwidacji odpadów (skratki, piaskownik). Zgodnie z obowiązującym katalogiem odpadów oznaczone są symbolem 19 i kodem 19 08 05 jako ustabilizowane komunalne osady ściekowe.:

Skratki (kod 190801) są to pływające lub wleczone zanieczyszczenia stałe, o stosunkowo dużych rozmiarach, usuwane ze ścieków w wyniku procesu cedzenia odbywającego się na kratkach.

Ilość i skład skratek zależy od składu ścieków i wielkości oczek w kratkach.

Piasek z piaskowników (kod 190802) jest to „ciężka” frakcja zanieczyszczeń, w której obok różnych frakcji piasku znajdują się żużel, koksik, cząstki węgla, drobne kamienie, stłuczka szklana, kawałki metalu, nasiona itp. Ścieki oczyszczone wstępnie na kratkach i sitach przepływają przez piaskowniki, na których następuje sedymentacja zawiesiny mineralnej i jej oddzielenie od zawiesiny organicznej.

W Gródku powstało **8 Mg** masy suchej, z czego wszystkie wykorzystano na cele rolnicze.

Tabela nr 4. Ilość wytworzonych komunalnych osadów ściekowych

Rok	Ilość komunalnych osadów ściekowych (Mg)		Razem
	Oczyszczalnia Policzna	Oczyszczalnia Czarnolas	
2006	68	-	68
2007	68	-	68
2008	69	1	70

Odpady niebezpieczne

Odpady niebezpieczne znajdują się zarówno w strumieniu odpadów domowych/komunalnych jak też przemysłowych. Oznacza to, że znacząca część źródeł tych odpadów ma charakter rozproszony, co stwarza określone trudności przy sporządzaniu bilansu poszczególnych strumieni odpadów.

Odpady niebezpieczne trafiające do strumienia odpadów komunalnych, a związane z działalnością człowieka to:

- rozpuszczalniki, kwasy;
- środki ochrony roślin;
- lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć;
- urządzenia zawierające freony;
- oleje i tłuszcze inne niż jadalne;
- farby, tusze, kleje;
- detergenty zawierające substancje niebezpieczne;
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, zawierające niebezpieczne składniki;

Odpady te kierowane są wraz z pozostałymi odpadami komunalnymi na składowisko odpadów komunalnych.

Wymienione powyżej odpady niebezpieczne wymagają odpowiedniego zbierania, gromadzenia i wywozu do unieszkodliwiania. Aktualnie najważniejszym problemem jest wydzielenie ze strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych, a także organizacja odbioru odpadów niebezpiecznych od mieszkańców.

Ilość odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych na terenie gminy oszacowano na **8,0 Mg**.

Odpady zawierające azbest

Zgodnie z założeniami przedstawionymi w „*Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski*” za główny cel przyjęto: Usunięcie i unieszkodliwienie do 2032 r. wszystkich wyrobów zawierających azbest.

W związku z powyższym Gmina Policzna podjęła się opracowania „**Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Policzna na lata 2009-2032**”, Niniejsze opracowanie stanowi załącznik Nr, 1 do niniejszej Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Policzna.

Odpady medyczne i weterynaryjne

Odpady medyczne generowane są przez ośrodki służby zdrowia, lecznice weterynaryjne. Do tej grupy zalicza się również pozostałości z domowego leczenia (dializy, podawanie insuliny, opatrunki, farmaceutyki itp.). Z ustawy o odpadach wynika, że do obowiązków posiadaczy odpadów niebezpiecznych, a w szczególności wytwórców tych odpadów, należy uzyskanie pozwolenia bądź decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami (w zależności od ilości powstających odpadów). Sposoby unieszkodliwiania odpadów powstających w działalności służb medycznych i weterynaryjnych sprowadzają się w szczególności do zabicia życia biologicznego, czyli zniszczenia drobnoustrojów (bakterii, prątków, wirusów, grzybów, pasożytów, form przetrwalnikowych i zarodników) za pomocą:

- spalania,
- dezynfekcji i sterylizacji parowej,
- działania mikro lub makro fal,
- dezynfekcji chemicznej lub gazowej,
- metod radiacyjnych (promieniowanie jonizujące).

Na terenie gminy w wyniku prowadzenia działalności usług medycznych, w dwóch ośrodkach zdrowia, powstają odpady medyczne takie jak: strzykawki jednorazowe, igły jednorazowe, rękawiczki, szpatułki jednorazowego użytku. Planowana ilość odpadów to około 5 kg miesięcznie, co daje około **60 kg** rocznie.

Odpady są przechowywane w pojemnikach twardych otrzymanych z zakładu utylizacji odpadów w pomieszczeniu, w którym temperatura nie przekracza 10 stopni C. Odpady odbierane są 2 razy w miesiącu specjalnym transportem firmy TRANGOT z Radomia. Na terenie gminy działają dwie lecznice weterynaryjne. Lekarze pracują w zasadzie w terenie, więc ilości odpadów do odbioru są niewielkie, ale dużo odpadów może pozostawać u gospodarzy.

Odpady z sektora gospodarczego

Odpady powstające w Gminie w tym sektorze pochodzą głównie z działalności zakładów i firm, związanych z przemysłem drzewnym i przetwórstwem rolno-spożywczym. W gminie Policzna funkcjonują także zakłady świadczące różnorodne usługi, np. budowlane, transportowe,

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

Odpady zasadniczo są zagospodarowywane w miejscu ich powstawania bądź odzyskiwane i przekazywane do dalszego wykorzystania. Odpady tego sektora zgodnie z klasyfikacją odpadów można podzielić na:

- ✓ odpady niebezpieczne,
- ✓ odpady inne niż niebezpieczne,
- ✓ odpady komunalne i podobne do komunalnych.

Głównymi źródłami odpadów są następujące podmioty: Rolmel – przedsiębiorstwo zajmujące się skupem i przechowywaniem owoców, znajdujące się w Policznie; firma Autocomp w miejscowości gminnej, która produkuje foteliki samochodowe dla dzieci oraz opakowania plastikowe; a także Zakłady Obróbki Drewna w Czarnolesie i Jadwinowie.

Każdy wytwórca samodzielnie organizuje wykorzystanie, utylizację i wywóz odpadów. Zwykle odpady są odbierane, odzyskiwane lub unieszkodliwiane przez uprawnionych odbiorców posiadających stosowne zezwolenia. Szacuje się, że w gminie Policzna wytworzono około **1 Mg** odpadów w sektorze gospodarczym, z czego wykorzystano lub odzyskano śladowe ilości a większość wywieziono.

Odpady opakowaniowe

Odpady opakowaniowe są to: „wszystkie opakowania, w tym wielokrotnego użytku wycofane z ponownego użycia, stanowiące odpady w rozumieniu przepisów o odpadach, z wyjątkiem odpadów powstających w procesie produkcji opakowań”.

Zagadnienia w zakresie odpadów opakowaniowych reguluje: Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, Poz. 638 z późn. zm.) oraz Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 90, poz. 607) wraz z rozporządzeniami, jak również zapisy KPGO 2010 oraz WPGO dla Mazowsza.

Aktualnie system gospodarki odpadami opakowaniowymi uzależniony jest od obowiązku:

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

- przedsiębiorców wprowadzających na rynek produkty w opakowaniach w celu osiągnięcia wymaganych poziomów odzysku i recyklingu,
- gmin do organizowania selektywnego zbierania odpadów w celu ich odzysku, w tym recyklingu

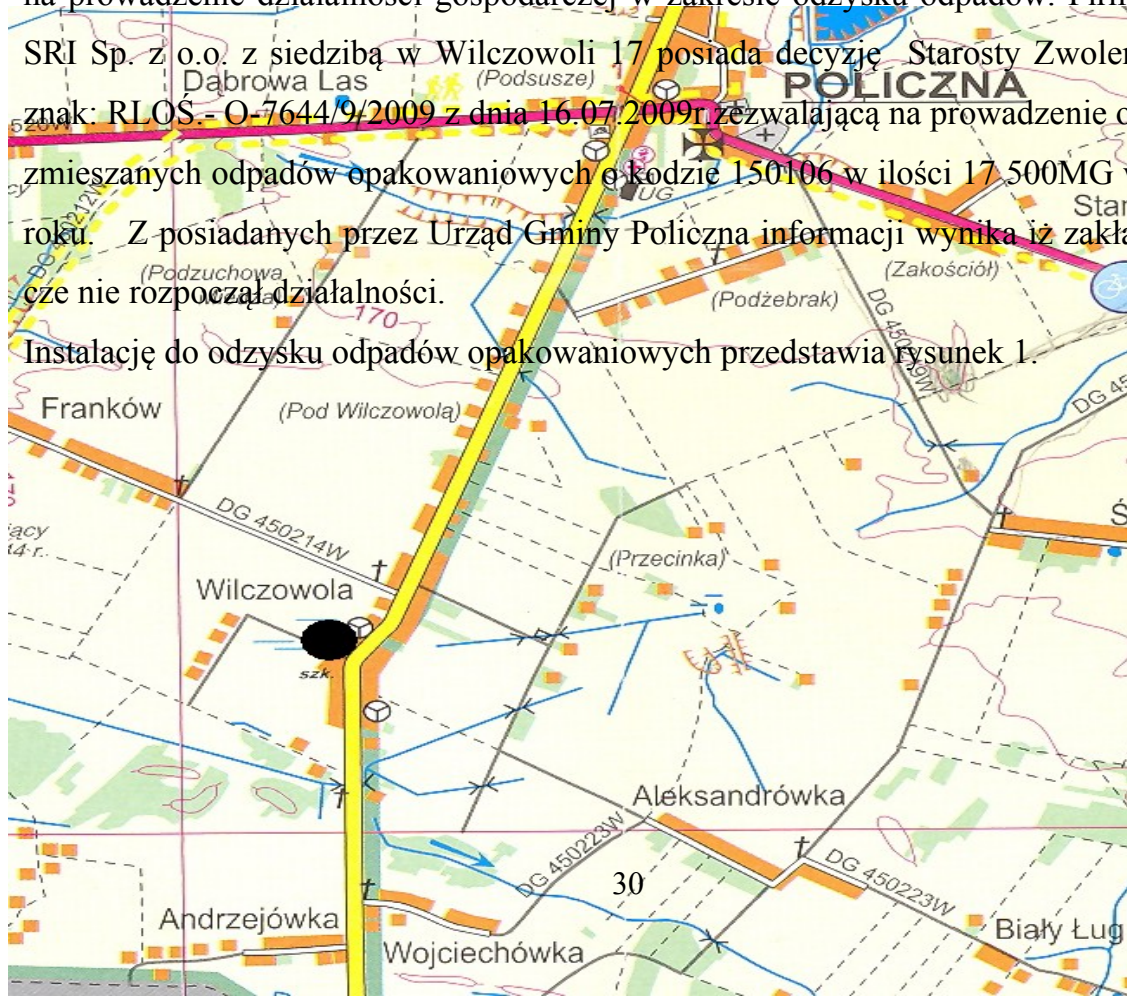
Określenie ilości odpadów opakowaniowych wytworzonych na terenie gminy Policzna jest bardzo trudne, gdyż brak jest danych od przedsiębiorców o ilości i sposobach gospodarowania tymi odpadami. Brak jest także informacji od mieszkańców o ilości zebranych odpadów opakowaniowych.

Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych (w tym instalacje)

Na terenie gminy Policzna nie funkcjonują instalacje do unieszkodliwiania odpadów. Wszystkie zebrane odpady są transportowane przez firmy posiadające zezwolenie do instalacji odzysku i utylizacji odpadów komunalnych (składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych) zarządzanej przez PPUH „RADKOM” Sp. z o.o. Podstawową technologią unieszkodliwiania odpadów komunalnych z terenu gminy Policzna jest ich składowanie.

W miejscowości Wilczowola zlokalizowany jest zakład posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie odzysku odpadów. Firma MA-SRI Sp. z o.o. z siedzibą w Wilczowoli 17 posiada decyzję Starosty Zwoleńskiego znak: RLOS.- O-7644/9/2009 z dnia 16.07.2009r. zezwalającą na prowadzenie odzysku zmieszanych odpadów opakowaniowych o kodzie 150106 w ilości 17 500MG w ciągu roku. Z posiadanych przez Urząd Gminy Policzna informacji wynika iż zakład jeszcze nie rozpoczął działalności.

Instalację do odzysku odpadów opakowaniowych przedstawia rysunek 1.

**Instalacja
odzysku**

Rysunek 1. Lokalizacja instalacji do odzysku odpadów

***4. PRAWO LOKALNE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPAMI NA TERENIE
GMINY POLICZNA***

Dla prawidłowej realizacji gospodarki odpadami na terenie gminy potrzebne są akty prawa miejscowego wspomagające system gospodarki odpadami. Są to w przypadku Gminy Policzna:

- regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie przyjęty uchwałą Rady Gminy Policzna Nr XIX/146/2009r. z dnia 20 marca 2009r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Policzna.
- zarządzeniem Wójta nr 87/2008r. z dnia 30 czerwca 2008r. w którym określił wymagania jakie muszą spełnić przedsiębiorcy ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie: odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części.

- uchwała Rady Gminy Policzna Nr XIV/98/08 z dnia 14 maja 2008r. i na jej mocy podpisane porozumienie pomiędzy Gminą Miasta Radomia, a Gminą Policzna w sprawie przyjmowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Policzna do instalacji odzysku i utylizacji odpadów komunalnych (składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych) zarządzanej przez PPUH „RADKOM” Sp. z o.o..

5. DIAGNOZA DOTYCHCZASOWEJ GOSPODARKI ODPADAMI

W powyższej analizie stanu istniejącego w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy, przedstawiono podstawowe zagadnienia związane ze stanem obecnym, na podstawie tych analiz i obserwacji można skonstruować zestawienie pozytywnych i negatywnych elementów w tym zakresie:

1. Na terenie gminy prowadzone jest zbieranie odpadów zmieszanych komunalnych i selektywna zbiórka odpadów typu: plastik, szkło, makulatura i złom,
2. Gmina posiada większość z wymaganych uregulowań prawnych w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami, za wyjątkiem: uchwały w sprawie maksymalnych stawek opłat za odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, i uchwały o wymaganiach dla przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia (która zastąpi zarządzenie wójta nr 87/2008r. z dnia 30 czerwca 2008r.)
3. Gmina nie prowadzi ewidencji umów na odbiór odpadów komunalnych,
4. Gmina nie posiada instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
5. Brak jest systemu zbiórki padłych zwierząt,
6. Brak jest systemu zbierania odpadów ulegających biodegradacji,
7. Brak zorganizowanego systemu zbierania odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
8. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców w zakresie odpadów niebezpiecznych i zagrożeń dla środowiska wynikających z niewłaściwych sposobów postępowania z tymi odpadami,

6. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE ODPADÓW KOMUNALNYCH

6.1 Zmiany demograficznej prognozy zmian demograficznych ludności gminy, w latach: 2010, 2013 i 2017 wykorzystano dynamikę zmian prognozy demograficznych sporządzonej przez GUS na lata 2008-2035.

Tabela nr 5. Prognoza zmian liczby ludności Gminy Policzna

Lata	2010	2013	2017
Prognozowania liczba mieszkańców	6024	5965	5852

6.2 Prognozy ilości wytwarzanych odpadów komunalnych

Do obliczeń prognozy ilości wytwarzanych odpadów komunalnych przyjęto następujące założenia:

- nie będą następowały istotne zmiany składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych,
- wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów na jednego mieszkańca wsi kształtował się będzie na poziomie 1%,
- wzrost poziomu selektywnego zbierania odpadów, z obecnych 1% (w stosunku do całości wytworzonych odpadów) do 10% w 2010 roku i 20% w roku 2018,
- ilość pozostałych odpadów komunalnych z grupy 20 wzrastać będzie średnio o 1% w skali roku

Tabela nr 6. Prognoza ilości odpadów komunalnych

Lata	Prognozowana ilość odpadów komunalnych (Mg)
2010	1203
2013	1223
2017	1268

Tabela nr 7. Prognoza ilości odpadów z uwzględnieniem składu morfologicznego

Lp.	Strumień odpadów komunalnych	2010	2013	2017
1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	179	179	186
2.	Odpady zielone	38	39	40
3.	Papier i tektura	154	157	163
4.	Opakowania wielomateriałowe	60	61	64

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

5.	Tworzywa sztuczne	138	140	146
6.	Szkło	89	91	94
7.	Metale	53	54	56
8.	Odzież, tekstylia	14	15	15
9.	Drewno	19	20	21
10.	Odpady niebezpieczne	10	10	11
11.	Odpady mineralne w tym frakcja popiołowa	304	310	322
12.	Odpady z targowisk	0	0	0
13.	Odpady z ogrodów i parków	45	46	46
14.	Odpady z czyszczenia ulic	38	38	38
15.	Odpady wielkogabarytowe	62	63	66
Ogółem		1203	1223	1268

6.3. Komunalne osady ściekowe

W najbliższych latach spodziewany jest wzrost ilości osadów ściekowych z oczyszczalni ścieków komunalnych obsługujących mieszkańców. Oczyszczalnia ścieków w Policznie przewiduje wzrost ilości dowożonych ścieków. Wybudowana w 2007 roku oczyszczalnia w Czarnolesie, a także dalsze kanalizowanie gminy przyczyni się do wzrostu ilości ścieków. Przewidziano wzrost ilości osadów ściekowych na poziomie 5% rocznie.

Tabela nr 8. Prognoza wytwarzania komunalnych osadów ściekowych

Lata	Prognozowana ilość osadów ściekowych (Mg)
2010	77
2013	84
2017	98

6.4. Odpady medyczne i weterynaryjne

W systemie gospodarki tymi odpadami nie powinny zajść większe zmiany. Dwa ośrodki służby zdrowia mają podpisane umowy na odbiór odpadów.

6.5. Odpady budowlane

Wprowadzenie zorganizowania zbiórki tych odpadów może przyczynić się do wzrostu ich ilości, do tej pory były zagospodarowywane przez samych producentów.

6.6. Odpady przemysłowe

Zmiany w ilości odpadów tego rodzaju zależą w głównej mierze od rozwoju poszczególnych gałęzi przemysłu, rzemiosła i usług. Znajac sytuację gospodarczą kraju nie przewiduje się znaczącego wzrostu odpadów w sektorze gospodarczym. Każdy wytwórca samodzielnie organizuje wykorzystanie, utylizację i wywóz odpadów. W tym zakresie również nie przewiduje się zmian.

6.7. Odpady opakowaniowe

W gospodarce odpadami opakowaniowymi kierunki działań wytycza obowiązujące prawodawstwo w tym zakresie tj. ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz.U. z 2007 Nr 63, poz. 639 z 2001 r. z późn. zm.) oraz rozporządzenie w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i pożytkowych (Dz.U. Nr 103, poz. 872 z 2005 r.). Zgodnie z obowiązującym prawodawstwem, niezbędne jest osiągnięcie do końca 2007 roku następujących poziomów odzysku i recyklingu:

- * odzysku - 50%,
- * recyklingu - 25%.

W okresie po 2007 roku, zgodnie z zapisami KPGO 2010 przewiduje się dalszy wzrost poziomów odzysku i recyklingu, tj. odzysk na poziomie: 60%, a recykling - 55-80%. Również prognozowany jest wzrost poziomów recyklingu dla poszczególnych rodzajów opakowań.

Tabela 9. Prognozowania ilość wytworzonych odpadów opakowaniowych na terenie gminy Policzna

Rodzaj opakowania	2010	2013	2017
Papier i tektura	154	157	163
Tworzywa sztuczne	138	140	146
Szkło	89	91	94

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

Blacha stalowa	40	42	43
Aluminium	13	15	17
Drewno	19	20	21
Ogółem	453	465	484

7. KONCEPCJA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY POLICZNA

7.1. Rozwiązania w zakresie selektywnego zbierania odpadów(w tym odpadów opakowaniowych)

Działający od 01 kwietnia 2009r. system powstał i funkcjonuje w oparciu wytyczne zawarte w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010, Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015 - projekt, Regulamin Utrzymania Czystości i Porządku w Gminie Policzna i obowiązujące uregulowania prawne.

Proponowany system gospodarki odpadami polega na kontynuacji na terenie całej gminy, prowadzonego obecnie selektywnego zbierania surowców wtórnych takich jak: szkło, plastik, metale i makulatura, a także odpadów bytowych.

W zabudowie jednorodzinnej – „zbiórka u źródła”:

- gospodarstwa domowe wyposażone w worki do selektywnej zbiórki odpadów. Odpady odbierane są z każdego gospodarstwa domowego z podziałem na plastik, szkło, makulatura, złom):

- e) szkło białe i kolorowe -worek zielony,
- f) plastik - worek żółty,
- g) makulatura - worek biały,
- h) złom –worek niebieski,

Odpady ten odbierane są raz w miesiącu.

Zmieszane odpady bytowe odbierane są w worku czarnym z częstotliwością raz w miesiącu, a w miesiącach od kwietnia do października z częstotliwością 2 razy w miesiącu.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

W zabudowie wielorodzinnej i przy instytucjach użyteczności publicznej system zbiórki odpadów: „pojemnik w sąsiedztwie”. Rozstawione pojemniki typu 1100L, w których gromadzone są odpady typu: plastik, szkło, makulatura, odpady bytowe. Odbiór odpadów z opróżnianych pojemników odbywa się zgodnie z harmonogramem:

- jeden raz w miesiącu,
- w miesiącach od kwietnia do października 2 razy w miesiącu.

Uzupełnieniem systemu będą rozstawione wzdłuż chodników, parkingów i parku przy Muzeum w Czarnolesie kosze uliczne, które będą regularnie opróżniane.

Zebrane z terenu gminy odpady trafiają do instalacji odzysku i utylizacji odpadów komunalnych (składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych) zarządzanej przez PPUH „RADKOM” Sp. z o.o.

Do istniejącego systemu włączyć należy także:

- kompostowanie odpadów ulegających biodegradacji w przydomowych kompostownikach w budownictwie jednorodzinnym lub wariantowo zbieranie w systemie pojemnikowym,
- zbieranie odpadów:
 - wielkogabarytowych,
 - budowlanych i poremontowych,
 - elektrycznych i elektronicznych,
 - niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
 - opakowaniowych

Ponadto, zgodnie z zapisem „WPGO na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015-projekt”, zakłada się funkcjonowanie Punktów dobrowolnego gromadzenia odpadów (PDGO) na poziomie gmin.

7.2. Zbieranie odpadów ulegających biodegradacji

Odpady ulegające biodegradacji gromadzone będą w następujący sposób:

- w zabudowie jednorodzinnej właściciel nieruchomości zobowiązany jest wyposażyć ją w odrębny pojemnik i tam je gromadzić. Do gromadzenia odpadów zielonych z

ogródków przydomowych (trawa, gałęzie, chwasty, itp.) będą także stosowane specjalne worki z materiałów ulegających biodegradacji,

Właściciel nieruchomości może takie odpady poddawać odzyskowi poprzez kompostowanie w przydomowym kompostowniku.

- w zabudowie wielorodzinnej dla gromadzenia odpadów ulegających biodegradacji przewiduje się używanie specjalnych pojemników na bioodpady – tzw. biotainerów o pojemności 240 i 140 litrów.

Odpady będą odbierane według ustalonego harmonogramu przez firmę posiadając stosowne zezwolenie.

7.3. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi

Z odpadami niebezpiecznymi należy odpowiednio postępować, niedozwolone jest spalanie odpadów poza instalacjami do tego przeznaczonymi (np. spalanie opakowań po nawozach i środkach ochrony roślin – kod 15 01 10). Dlatego objęcie terenów wiejskich zorganizowanym systemem gromadzenia i odbioru odpadów niebezpiecznych, pochodzących z gospodarstw domowych jest priorytetowym przedsięwzięciem gminnego planu gospodarki odpadami.

Odpady niebezpieczne mogą być odbierane przez firmy trudniące się zbiórką od mieszkańców. Byłyby one gromadzone w czasie okresowych zbiórek polegających na tym, iż w określonych dniach przez teren gminy przejeżdżałby specjalny pojazd wyposażony w odpowiednio zabezpieczone pojemniki czy kontenery.

WPGO zakłada, zorganizowanie w każdej gminie Punktu dobrowolnego gromadzenia odpadów, gdzie mieszkańcy będą mogli bezpłatnie przywozić swoje odpady, a przedsiębiorstwa zostawiać je odpłatnie.

Punkty takie zatrudniałby 1 osobę i były wyposażone w kontenery i beczki na różne typy odpadów. Odpady niebezpieczne byłyby czasowo składowane, a następnie odbierane przez specjalistyczne firmy do unieszkodliwiania. Takie punkty byłyby ważnymi centrami odzysku surowców wtórnych oraz zbiornicami odpadów niebezpiecznych. Stanowią one uzupełnienie systemu odbioru odpadów bezpośrednio z posesji. Proponowany PDGO może być zlokalizowany w dawnym budynku zlewni mleka w Chechłach, a gmina poczyniłaby starania o budynek od Spółdzielni Mleczarskiej „ROLM-

LECZ' w Radomiu. Obok zlewni zlokalizowany jest utwardzony plac o pow. 0,5 ha własność UG Policzna.

Do grupy odpadów niebezpiecznych gromadzonych w PDGO zaliczyć można:

- farby, lakiery, kleje, żywice i opakowania po nich,
- rozpuszczalniki, kwasy i opakowania po nich,
- odczynniki chemiczne i fotograficzne oraz opakowania po nich,
- przeterminowane lekarstwa,
- zużyte tonery od drukarek,
- lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć,
- aerozole,
- termometry rtęciowe.

W punkcie gromadzone byłyby także:

- odpady wielkogabarytowe i sprzęt elektroniczny (stare meble, sprzęt RTV, AGD itp.)
- odpady z sektora budowlanego,
- przetworzone oleje, akumulatory, baterie;
- odpady elektryczne i elektroniczne;

7.4. Zbieranie odpadów wielkogabarytowych

Wprowadzony od 01 kwietnia 2009r. system zakłada zbiórkę odpadów wielkogabarytowych dwa razy w roku (lipiec i październik) w formie „wystawki”. Mieszkańcy będą informowani (przez sołtysów) o dokładnych terminach zbiórki. Odpady wielkogabarytowe można będzie też przynosić do PDGO.

7.5. Odpady budowlane

Odbierane przez specjalistyczne firmy z gospodarstw domowych i placów budowy, bądź dostarczane przez wytwórców do punktów zbiórki. W Zakładach będą one sortowane, by oddzielić żelbeton, beton i cegły od metali, drewna, tworzyw sztucznych. Beton i cegły po rozdrobnieniu będą służyć jako kruszywo.

7.6. Zbieranie zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych

Proponuje się system zbiórki podobny do tego zastosowanego przy odpadach wielkogabarytowych w formie „wystawki” dwa razy w roku. Mieszkańcy będą informowani (przez sołtysów) o dokładnych terminach zbiórki. Odpady można będzie też przynosić do PDGO.

7.7. System gospodarki niebezpiecznymi odpadami opakowaniowymi:

Opakowania po środkach chemicznych bardzo toksycznych i toksycznych np. środkach ochrony roślin (pestycydy, herbicydy, insektycydy itp.) powinny być zwracane bezpośrednio przez ich użytkowników do punktów sprzedaży, w których zostały nabyte. Sprzedawca ma obowiązek je przyjąć zwracając pobraną kaucję.

Uzupełnieniem systemu może być rozstawienie na terenie gminy specjalnych pojemników w miejscach, gdzie można nabyć produkty pełnowartościowe. Zbiórką objęte byłyby przeterminowane lekarstwa i baterie.

7.8. Gospodarka odpadami azbestowymi

Proponowany system gospodarki odpadami zawierającymi azbest zawarty jest w „**Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Policzna na lata 2009-2032**”, który stanowi załącznik Nr 1 do niniejszego planu gospodarki odpadami

7.9. Gospodarka osadami ściekowymi

Aktualnie nie ma problemów z rolniczym wykorzystaniem osadów ściekowych. Na zlecenie UG Policzna Instytut Upraw Nawożenia I Gleboznawstwa w Puławach dokonał badania osadu wytworzonego w oczyszczalniach ścieków. Jak wynika z danych osad zawiera znaczące z punktu widzenia nawozowego zawartości azotu, fosforu, potasu, wapnia, magnezu i substancji organicznej. Na podkreślenie zasługuje bardzo wysoka zawartość w osadzie azotu i fosforu. W porównaniu do obornika osad zawiera w suchej masie ponad 3 razy więcej azotu, 6 razy więcej fosforu, ponad 2 razy więcej wapnia, 1,5 raza więcej magnezu i zbliżoną do obornika zawartość substancji

organicznej. Uboższy niż obornik jest jedynie w potas. Charakter osadów nie powinien ulec zmianie. Rozwiązania w zakresie gospodarki ściekowej realizowane są i będą w oparciu o opracowaną na zlecenie Gminy „Koncepcję programową gospodarki ściekowej na terenie gminy Policzna”.

7.10. Wraki samochodów

System gospodarowania pojazdami wycofanymi z eksploatacji zakłada zbieranie odpadów przez punkty zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji legitymujące się stosownymi decyzjami w ramach prowadzonej działalności. Z punktów tych odpady powinny trafiać do funkcjonującej w Województwie Mazowieckim sieci stacji demontażu. Dopuszcza się także możliwość bezpośredniego kierowania pojazdów wycofanych z eksploatacji do stacji demontażu lub punktów zbierania. Na terenie gminy brak jest stacji demontażu pojazdów, najbliższe stacje demontażu pojazdów to:

- Lobo Sp. z o.o., adres stacji: ul. Perzyny 116/118, gm. Zwoleń.

7.11. Przecpracowane oleje

System zbiórki przecpracowanych olejów zakłada w przypadku indywidualnych właścicieli pojazdów wymianę oleju na stacji obsługi pojazdów. Z kolei przedsiębiorstwa posiadające maszyny, urządzenia i środki transportu, firmy transportowe winny mieć podpisane umowy z recyklerami na odbiór przecpracowanych olejów. Do czasu odbioru oleje gromadzone są w specjalnych pojemnikach. System zakłada także możliwość przynoszenia przecpracowanych olejów do PDGO.

7.12. Zbiórka odpadów z cmentarzy

Zarządca cmentarza zobowiązany jest do:

- prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów z podziałem na odpady ulegające biodegradacji oraz pozostałe,
- ustawienie odpowiednich pojemników do selektywnego zbierania takich odpadów,
- zawarcia umowy z podmiotem posiadającym zezwolenie na odbieranie odpadów.

7.13. Padłe zwierzęta

W celu prawidłowego postępowania z padłymi zwierzętami Gmina podpisze umowę z firmą zajmującą się odbiorem, transportem i utylizacją padłych zwierząt. Zwierzęta

odbierane będą na zgłoszenie telefoniczne. Mieszkańcy zostaną poinformowani o numerach telefonów pod którymi będzie można zgłaszać padłe zwierzęta.

7. 14 Odpady medyczne i weterynaryjne

Działające na terenie Gminy dwa ośrodki zdrowia mają podpisane umowy na odbiór odpadów Odpady są przechowywane w pojemnikach twardych otrzymanych z zakładu utylizacji odpadów w pomieszczeniu, w którym temperatura nie przekracza 10 stopni C. Odbierane będą 2 razy w miesiącu specjalnym transportem firmy TRANGOT z Radomia.

Działające na terenie Gminy dwie lecznice dla zwierząt powinny podpisać umowy z firmami na odbiór odpadów weterynaryjnych.

8. ZAŁOŻONE CELE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI

W oparciu o przedstawione w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 oraz w Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015 - projekt cele i zadania, a także w oparciu o zapisy wynikające z uregulowań prawnych, zostały określone cele do osiągnięcia, w zakresie gospodarki odpadami przez Gminę Policzna, w horyzoncie krótkookresowym na lata- 2010- 2013 oraz długookresowym na lata 2014-2017.

Cel ogólny:

Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów w sektorze komunalnym oraz wdrożenie nowoczesnych systemów ich odzysku i unieszkodliwiania

Cele krótkookresowe 2010-2013:

1. Objęcie umowami na odbiór odpadów komunalnych 100% mieszkańców, najpóźniej do końca roku 2010,
2. Objęcie wszystkich mieszkańców gminy systemem selektywnego zbierania odpadów w zakresie:
 - odpadów zielonych,
 - papieru i tektury,

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

- odpadów opakowaniowych ze szkła, tworzyw sztucznych i metali,
- odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym: - zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych leków, chemikaliów),

- odpadów wielkogabarytowych i odpadów budowlano – remontowych,

3.Wprowadzenie i doskonalenie systemu selektywnego zbierania odpadów w celu osiągnięcia w 2011 roku odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu odpadów:

- wielkogabarytowych na poziomie 45%,
- niebezpiecznych na poziomie 20%,
- opakowaniowych – odzysk 60%, recykling 55% - 80%,

4.Skierowanie w roku 2011 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 63% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).

5. Eliminacja nielegalnego składowania odpadów.

6.Uczestnictwo w strukturach ponadgminnych – Radomskim Regionalnym Obszarze Gospodarki Odpadami.

7.Rozpoczęcie usuwania wyrobów zawierających azbest,

8.Prowadzenie działań informacyjno -edukacyjnych w zakresie ograniczenia powstawania odpadów oraz właściwego postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów

Cele długookresowym na lata 2014-2017:

1.Doskonalenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia w 2015 roku odpowiednich limitów odzysku i recyklingu odpadów

- wielkogabarytowych na poziomie 65%,
- niebezpiecznych na poziomie 35%,
- opakowaniowych – odzysk 60%, recykling 55% - 80% ilości wytworzonej.

2. Wsparcie rozwoju regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi.

3. Skierowanie w roku 2015 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 44% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).

4. Wsparcie działań zmierzających do składowania tylko odpadów przetworzonych (balastowych).

5. Wsparcie działań w zakresie zmniejszania masy składowanych odpadów komunalnych do maksymalnie 60% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.

6. Kontynuacja usuwania wyrobów zawierających azbest,

7. Prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych w zakresie ograniczenia powstawania odpadów oraz właściwego postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów,

8. Budowa Punktu Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów.

9. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY SYTUACJI W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

9.1. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów

W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi pierwszoplanowym działaniem zmierzającym do poprawy sytuacji jest minimalizacja powstawania odpadów. W celu zachęty mieszkańców do redukcji ilości wytwarzanych odpadów stosować należy następujące działania:

- podnoszenie świadomości społecznej, w wyniku prowadzenia akcji informacyjno – edukacyjnych,
- edukacja za pomocą środków masowego przekazu,
- edukacja za pomocą rozpowszechnianych ulotek, plakatów itp.,

W ramach prowadzonej akcji należy np. zachęcić mieszkańców do kupowania towarów w opakowaniach wielokrotnego użytku, wykorzystywania mniej szkodliwych produktów itp.

9.2. Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko

Są to działania polegające w głównej mierze na dążeniu do wydzieleniu ze strumienia odpadów komunalnych odpadów które mogą być powtórnie użyte oraz które stwarzają zagrożenie dla ludzi i środowiska. Są to następujące strumienie odpadów komunalnych:

- opakowaniowych (papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne i metale),

- niebezpiecznych,
- wielkogabarytowych
- ulegających biodegradacji, w tym szczególnie odpadów zielonych.

9.3. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Osiągnięcie zakładanych celów w zakresie zbierania odpadów komunalnych wymaga realizacji następujących działań:

- kontrolowania przez gminę stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z firmami odbierającymi odpady, co skutkować powinno objęciem stosownymi umowami 100% mieszkańców.
- kontrolowania przez gminę sposobów i zakresu wypełniania przez podmioty posiadające zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.
- doskonalenie systemów ewidencji wytwarzanych, poddawanych odzyskowi oraz unieszkodliwianiu odpadów komunalnych.

Jedną z form zbierania odpadów komunalnych jest system selektywnego zbierania poszczególnych frakcji odpadów. Zgodnie z założeniami KPGO 2010 oraz WPGO dla Mazowsza na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015 projekt, wymagane jest prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania następujących frakcji odpadów :

- a) odpady zielone z ogrodów i parków oraz kuchennych,
- b) papier i tektura (w tym opakowaniowe, czasopisma)
- c) odpady opakowaniowe ze szkła,
- d) tworzywa sztuczne i metale,
- e) zużyte baterie i akumulatory,
- f) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- g) przeterminowane leki,
- h) chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe)
- i) meble i odpady wielkogabarytowe,
- j) odpady budowlano – remontowe,
- k) pozostałe frakcje jako zmieszane

9.4. Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowisko odpadów

Według Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010 w Gminnym Planie Gospodarki Odpadami, do obliczenia bazowej ilości odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych komunalnych 1995 roku, przyjmuje się, że na terenach wiejskich odpadów tych wytwarzanych było **47 kg/m/rok** oraz liczbę mieszkańców w danej jednostce organizacyjnej w tym roku. W 1995 roku gminę Policzna zamieszkiwało **6574 osób**. Uwzględniając powyższe dane, można określić, że ilość wytworzonych na terenie gminy odpadów ulegających biodegradacji w roku 1995 wynosiła **308,98 Mg**. Należy przyjąć, że ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania powinny wynosić:

- w 2010 roku - 75% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku, co stanowi w gminie **231,74Mg**
- w 2013 roku - 50% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku, co stanowi w gminie **154,49 Mg**
- w 2020 roku - 35% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku, co stanowi w gminie **108,14 Mg**

Na terenie gminy nie planuje się budowy kompostowni odpadów. Proponuje się natomiast rozpowszechnienie kompostowania odpadów w urządzeniach przydomowych.

9.5. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi

Przy zbiorce odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych zaleca się budowę Punktu dobrowolnego gromadzenia odpadów. Punkty gromadzenia odpadów przyjmowałyby bezpłatnie odpady niebezpieczne od mieszkańców oraz odpłatnie od małych i średnich przedsiębiorstw. Zasada funkcjonowania PDGO w gminie Policzna opisana jest w punkcie 7.2.

10. HARMONOGRAM REALIZACJI PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ

Tabela nr 10. Harmonogram realizacji przedsięwzięć w gospodarce odpadami dla gminy Policzna dla lata 2010 - 2017

Zadanie	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna za wykonanie zadania
Objęcie umowami na odbiór odpadów komunalnych 100% mieszkańców	2010	Wójt
Objęcie selektywnym zbieraniem odpadów wszystkich mieszkańców gminy	2010	
Prowadzenie działań informacyjno -edukacyjnych w zakresie ograniczenia powstawania odpadów oraz właściwego postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów, tym: - odpadami zawierającymi substancje zubożającą warstwę ozonową, - olejami odpadowymi, - zużytymi bateriami i akumulatorami, - pojazdami wycofanymi z eksploatacji, - zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, - odpadach azbestowych.	2010-2017	Wójt, Przedsiębiorstwa wywozowe
Rozwój i usprawnienie gospodarki odpadami komunalnymi obejmujące działania w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (w tym odpadów ulegających biodegradacji, odpadów wielkogabarytowych) oraz odpadów niebezpiecznych (olejów odpadowych, odpadów zawierających substancje zubożające warstwę ozonową, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego) i przetwarzania odpadów w celu przygotowania ich do odzysku lub unieszkodliwiania	2010-2017	Wójt
Usuwanie wyrobów zawierających azbest	2010-2017	Zarządcy nieruchomości, Wójt
Budowa Punktu Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów	2014-2017	Wójt
Współorganizowanie ZUOK w Radomiu	2010-2017	Wójt
Sporządzanie sprawozdań z realizacji planu gospodarki odpadami	2010-2017	Wójt
Kontrola wywiązywania się właścicieli nieruchomości z obowiązku podpisywania umów na odbiór odpadów	2010-2017	Wójt

11. OSZACOWANIE KOSZTÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI W PLANIE I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Planowane działania, służące realizacji Planu wymagać będą znacznych nakładów finansowych. Nakłady finansowe będą pokrywały koszty inwestycyjne i koszty działań nieinwestycyjnych. Poniżej podano szacunkowe koszty podstawowych przedsięwzięć.

Tabela nr 11. Prognozowane nakłady finansowe na realizację celów

Zadanie	Koszty zadania (zł)	Źródła finansowania
Objęcie umowami na odbiór odpadów komunalnych 100% mieszkańców	-	
Objęcie selektywnym zbieraniem odpadów wszystkich mieszkańców gminy	-	
Prowadzenie działań informacyjno -edukacyjnych w zakresie ograniczenia powstawania odpadów oraz właściwego postępowania z poszczególnymi rodzajami odpadów, tym: - odpadami zawierającymi substancje zubożającą warstwę ozonową, - olejami odpadowymi, - zużytymi bateriami i akumulatorami, - pojazdami wycofanymi z eksploatacji, - zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, - odpadach azbestowych.	30 000	budżet gminy,
Rozwój i usprawnienie gospodarki odpadami komunalnymi obejmujące działania w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (w tym odpadów ulegających biodegradacji, odpadów wielkogabarytowych) oraz odpadów niebezpiecznych (olejów odpadowych, odpadów zawierających substancje zubożające warstwę ozonową, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego) i przetwarzania odpadów w celu przygotowania ich do odzysku lub unieszkodliwiania	30 000	budżet gminy, WFOŚiGW oraz fundusze UE
Usuwanie wyrobów zawierających azbest	12 662 067	WFOŚiGW
Budowa Punktu Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów	50 000	budżet gminy, WFOŚiGW oraz fundusze UE
Współorganizowanie ZUOK w Radomiu	-	-

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

Sporządzanie sprawozdań z realizacji planu gospodarki odpadami	2 000	budżet gminy
Kontrola wywiązywania się właścicieli nieruchomości z obowiązku podpisywania umów na odbiór odpadów	-	-
RAZEM:	12 774 067	-

Finansowanie inwestycji ekologicznych związanych z gospodarką odpadami można podzielić na trzy grupy:

- publiczne - np. pochodzące z budżetu państwa, miasta lub gminy lub pozabudżetowych instytucji publicznych,
- prywatne - np. z banków komercyjnych, funduszy inwestycyjnych, towarzystw leasingowych,
- prywatno-publiczne - np. ze spółek prawa handlowego z udziałem gminy.

W Polsce występują najczęściej następujące formy finansowania inwestycji w zakresie gospodarki odpadami:

- fundusze własne inwestorów,
- pożyczki, dotacje i dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów udzielane przez Narodowy i Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- kredyty preferencyjne udzielane np. przez Bank Ochrony Środowiska (BOŚ S.A.) z dopłatami do oprocentowania lub ze środków donatorów, kredyty komercyjne, kredyty konsorcjalne,

12. WYBRANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Fundusze ekologiczne są najbardziej znanym i wykorzystywanym źródłem dotacji i preferencyjnych kredytów dla podmiotów podejmujących inwestycje ekologiczne. Wpływa to na: ilość środków finansowych, jaką dysponują fundusze, warunki udostępniania środków finansowych pożyczkobiorcom oraz procedury dochodzenia do uzyskania finansowego wsparcia funduszu. Bliskość funduszy i ich regionalny charakter (fundusze wojewódzkie) ma także znaczenie na ich wyróżnienie w gronie inwestorów ekologicznych.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

NFOŚiGW jest największą w Polsce instytucją finansującą przedsięwzięcia z dziedziny ochrony środowiska. Zakres działania funduszu obejmuje finansowe wspieranie przedsięwzięć proekologicznych o zasięgu ogólnokrajowym oraz ponadregionalnym.

Podstawowymi formami finansowania zadań proekologicznych przez NFOŚiGW są preferencyjne pożyczki i dotacje, ale uzupełniają je inne formy finansowania np. dopłaty do preferencyjnych kredytów bankowych, uruchamianie ze swych środków linii kredytowych w bankach czy zaangażowanie kapitałowe w spółkach prawa handlowego. NFOŚiGW administruje również środkami zagranicznymi przeznaczonymi na ochronę środowiska w Polsce, pochodzącymi z pomocy zagranicznej.

Dotacje udzielane są przede wszystkim na: edukację ekologiczną, przedsięwzięcia pilotażowe dotyczące wdrożenia postępu technicznego i nowych technologii o dużym stopniu ryzyka lub mających eksperymentalny charakter, monitorig, ochronę przyrody, ochronę i hodowlę lasów na obszarach szczególnej ochrony środowiska oraz wchodzących w skład leśnych kompleksów promocyjnych, ochronę przed powodzią, ekspertyzy, badania naukowe, programy wdrażania nowych technologii, prace projektowe i studialne, zapobieganie lub likwidację nadzwyczajnych zagrożeń, unieszkodliwianie i zagospodarowywanie wód zasolonych oraz profilaktykę zdrowotną dzieci z obszarów zagrożonych.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska (WFOŚiGW).

Do roku 1993 wojewódzkie fundusze, nie posiadając osobowości prawnej, udzielały wyłącznie dotacji na dofinansowywanie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska na obszarze własnych województw. W 1993 roku fundusze te otrzymały osobowość prawną, co umożliwiło im udzielanie obok dotacji, także pożyczek preferencyjnych.. Zakres udzielania pożyczek jest podobny do NFOŚiGW.

Banki

Coraz więcej banków wykazuje zainteresowanie inwestycjami w zakresie ochrony środowiska. Dzięki współpracy z funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej rozszerzają one swoją ofertę kredytową o kredyty preferencyjne przeznaczone na przedsięwzięcia proekologiczne oraz nawiązują współpracę z podmiotami angażującymi swoje środki finansowe w ochronie środowiska. Kredyty preferencyjne pochodzą ze środków finansowych gromadzonych przez banki, zaś fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej udzielają dopłat do inwestycji proekologicznych. Banki uruchamiają też linie kredytowe w całości ze środków funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej i innych instytucji.

Szczególną rolę na rynku kredytów na inwestycje proekologiczne odgrywa Bank Ochrony Środowiska. Oferuje on najwięcej środków finansowych w formie preferencyjnych kredytów i dysponuje zróżnicowaną ofertą dla prywatnych i samorządowych inwestorów, a także osób fizycznych.

Ważne miejsce na rynku kredytów ekologicznych zajmują także międzynarodowe instytucje finansowe, a w szczególności Bank Światowy i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

Fundusze Inwestycyjne

Fundusze inwestycyjne stanowią nowy, potencjalnie ważny segment rynku finansowego ochrony środowiska. Oprócz dodatkowego kapitału są one w stanie wnieść wiedzę menedżerską, doświadczenie i kontakty do wspieranej finansowo spółki. Szerokie wejście ekologicznych funduszy inwestycyjnych (green equity funds) na rynek finansowy ochrony środowiska, może okazać się przełomem dla usprawnienia podej-

mowania decyzji inwestycyjnych oraz integracji ochrony środowiska z przedsięwzięciami o charakterze gospodarczym. Doświadczenie z łączeniem wymagań ochrony środowiska i rozwoju produkcji może być przydatne do niedopuszczania do zwiększenia obciążeń środowiska w warunkach wzrostu gospodarczego. Fundusze inwestycyjne są nastawione na wykorzystanie możliwości, jakie dają współczesne procesy technologiczne i wiedza menedżerska. Ich zainteresowanie nowymi spółkami jest szczególnie cenne dla proekologicznego rozwoju gospodarki.

Fundusze strukturalne

W momencie przystąpienia do Unii Europejskiej Polska straciła możliwość korzystania z funduszy przedakcesyjnych, lecz zyskała dostęp do znacznie większych funduszy strukturalnych Unii i Funduszy Spójności, przeznaczonego na wsparcie rozwoju transportu i ochrony środowiska. Trudno dziś powiedzieć, na jakich zasadach będą funkcjonować te fundusze, niewątpliwie jednak będą pełniły rolę silnego instrumentu pomocowego, zapewniając kierowanie dużych środków finansowych na ochronę środowiska i zadań realizowanych w tym zakresie szczególnie przez samorządy terytorialne. Unia Europejska przewiduje udzielenie Polsce pomocy na rozwój systemów infrastruktury ochrony środowiska poprzez instrumenty takie jak fundusze strukturalne i Fundusze Spójności.

Cel strategii dla Funduszu Spójności to wsparcie podmiotów publicznych w realizacji działań na rzecz poprawy stanu środowiska będące realizacją zobowiązań Polski wynikających z wdrażania prawa ochrony środowiska Unii Europejskiej, poprzez dofinansowanie:

- realizacji indywidualnych projektów,
- programów grupowych z zakresu ochrony środowiska,
- programów ochrony środowiska rządowych i samorządowych

Jednym z kryteriów uzyskania środków finansowych z Funduszu Spójności jest wielkość projektu, a mianowicie łączna wartość projektu powinna przekroczyć 10 mln EURO. Projekty o takiej wartości są w stanie zorganizować głównie średnie i duże miasta, bądź np. związki miast czy gmin.

Leasing

Wartą zainteresowania formą wspomagania inwestycji proekologicznych jest leasing. Polega on na oddaniu na określony czas przedmiotu w posiadanie użytkownika, który za opłatą korzysta z niego, z możliwością docelowego nabycia praw własności.

Leasing jest jedną z najszybciej rozwijających się form finansowania inwestycji w Polsce. Wkracza on coraz bardziej w sferę finansowania inwestycji proekologicznych. Zwykle z leasingu korzysta podmiot, który nie posiada wystarczających środków na zakup potrzebnego sprzętu, lub który nie posiada wystarczającego zabezpieczenia potrzebnego do wzięcia kredytu bankowego. Z tego powodu leasing uznawany jest bardziej niż kredyt za uniwersalną i elastyczną formę finansowania działalności inwestycyjnej. Z punktu widzenia podmiotu gospodarczego największymi zaletami leasingu są możliwości łatwego dostępu do najnowszej techniki bez angażowania własnych środków finansowych oraz rozłożenie finansowania przedsięwzięć w długim okresie czasu, co jest szczególnie istotne przy wielu rodzajach inwestycji ekologicznych.

13. WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU GOSPODARKI ODPADAMI NA ŚRODOWISKO

Cele i zadania zmierzające do uzyskania obowiązujących poziomów odzysku dla poszczególnych grup i rodzajów odpadów oraz zaproponowane rozwiązania zmierzające do ograniczania ilości deponowanych odpadów w środowisku są zgodne z Polityką Ekologiczną Państwa, Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010, WPGO dla Mazowsza na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2011-2015.

Opracowany plan gospodarki odpadami dla gminy Policzna obejmuje rozwiązania zmierzające do uporządkowania gospodarki odpadami na terenie gminy. Aktualnie system gospodarki odpadami na terenie gminy oparty jest o deponowanie odpadów na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Docelowo system będzie oparty o Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Radomiu.

Plan skupia się na rozwoju systemu selektywnego zbierania odpadów. Eliminacja ze strumienia odpadów komunalnych frakcji użytecznej, odpadów ulegających biode-

gradacji, niebezpiecznych i innych problemowych, przyczyni się do znacznego obniżenia ładunku zanieczyszczeń, który do tej pory był kierowany do środowiska, poprzez deponowanie odpadów niesegregowanych na składowisku. Realizacja zadań i celów wytyczonych w Planie przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie gminy Policzna. Jako ważny element należy uznać cel objęcia zorganizowanym wywozem odpadów wszystkich mieszkańców gminy, co zapobiegnie niekontrolowanemu deponowaniu odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych. Również wdrożenie bezpłatnego odbioru zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego będzie skutkowało zmniejszeniem zanieczyszczenia środowiska na terenie gminy.

Jednak należy zauważyć, że zagrożeniem dla środowiska związanym z realizacją planu gospodarki odpadami będzie nieterminowe realizowanie zapisanych w nim działań. Dotyczy to przede wszystkim realizacji zadań w zakresie zbierania odpadów, ich odzysku lub unieszkodliwiania. Przy założeniu powstawania odpadów w sposób ciągły, niezbędne jest objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem zbierania i doskonalenie tego systemu przez kolejne lata. Brak podjęcia działań w tym zakresie będzie skutkować deponowaniem odpadów nieprzetworzonych na składowiskach lub „dzikich wysypiskach” w sposób niekontrolowany.

Stwierdza się, że w przypadku konsekwentnej realizacji zadań i celów przedstawionych w Planie Gospodarki odpadami dla gminy Policzna nastąpi poprawa stanu środowiska.

14. ZASADY WDRAŻANIA I MONITOROWANIA PLANU

Zarządzanie systemem gospodarki odpadami w Gminie Policzna wynikać będzie:

1. z ustawowo określonego zakresu zadań poszczególnych szczebli administracji i samorządów,
2. z zadań określonych w Planie Gospodarki Odpadami Gminy Policzna zaakceptowanych przez Radę Gminy wcześniej zaopiniowanych przez Zarząd Powiatu i Zarząd Województwa.

Ustawa o odpadach wymaga, aby plany: krajowy, wojewódzkie, powiatowe i gminne były aktualizowane nie rzadziej niż raz na 4 lata.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

Organy wykonawcze województw, powiatów i gmin przygotowują, co 2 lata sprawozdanie z realizacji planów gospodarki odpadami i składają je sejmikowi województwa, radzie powiatu i radzie gminy.

Jeżeli będzie wymagała tego sytuacja lokalna i uchwalony plan będzie wymagał modyfikacji - winno być przeprowadzone stosowne postępowanie, przed upływem wymaganych ustawowo 4 lat, w celu aktualizacji planu.

Podstawową właściwego systemu oceny realizacji Planu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. Monitoring i ocena wdrażania planu będą oparte na miernikach ilości odpadów odzyskanych, wywiezionych i unieszkodliwionych oraz miernikach zawartych w dokumentach powiatowych i wojewódzkich.

Tabela nr 12. Wskaźniki monitorowania Planu gospodarki odpadami

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary
1	Masa zebranych odpadów komunalnych - ogółem	Mg
2	Masa odpadów zebranych selektywnie	Mg
3	Odsetek mieszkańców objętych selektywnym odbieraniem odpadów	%
4	Masa zebranych selektywnie odpadów komunalnych biodegradowalnych	Mg
5	Masa zebranych selektywnie odpadów komunalnych wielkogabarytowych	Mg
6	Masa zebranych selektywnie odpadów komunalnych budowlanych	Mg
7	Masa zebranych selektywnie odpadów komunalnych niebezpiecznych	Mg
8	Stopień odzysku odpadów komunalnych biodegradowalnych	%
9	Stopień odzysku odpadów komunalnych wielkogabarytowych	%
10	Stopień odzysku odpadów komunalnych budowlanych	%
11	Stopień odzysku odpadów komunalnych niebezpiecznych	%
15	Udział odzyskiwanych surowców wtórnych w całkowitym strumieniu odpadów komunalnych	%

15. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Aktualizacja Plan Gospodarki Odpadami Gminy Policzna jest integralną częścią Programu Ochrony Środowiska i została sporządzona w sposób zgodny z polityką ekologiczną państwa oraz wymaganiami określonymi w ustawie o odpadach i rozpo-

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

rządzeniu ministra środowiska. Plan gospodarki odpadami uwzględnia również ustalenia Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010, Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego. Plan zawiera analizę stanu gospodarki odpadami, która wskazuje, iż w gminie wprowadzona jest segregacja odpadów: szkło, plastik, makulatura, złom. Proponowany docelowy system gospodarki odpadami w gminie polega na Proponowany system gospodarki odpadami polega na kontynuacji na terenie całej gminy, prowadzonego obecnie selektywnego zbierania surowców wtórnych takich jak: szkło, plastik, metale i makulatura, a także odpadów bytowych. W zabudowie jednorodzinnej – „zbiórka u źródła” (gospodarstwa domowe wyposażone w worki do selektywnej zbiórki odpadów. Odpady odbierane są z każdego gospodarstwa domowego z podziałem na plastik, szkło, makulatura, złom. Zmieszane odpady bytowe odbierane są w worku czarnym). W zabudowie wielorodzinnej i przy instytucjach użyteczności publicznej system zbiórki odpadów: „pojemnik w sąsiedztwie” (Rozstawione pojemniki typu 1100l, w których gromadzone są odpady typu: plastik, szkło, makulatura, odpady bytowe). Zebrane z terenu gminy odpady instalacji odzysku i utylizacji odpadów komunalnych (składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych) zarządzanej przez PPUH „RADKOM” Sp. z o.o. Do istniejącego systemu włączyć należy także: kompostowanie odpadów ulegających biodegradacji w przydomowych kompostownikach w budownictwie jednorodzinnym lub wariantowo zbieranie w systemie pojemnikowym, a także zbieranie odpadów: wielkogabarytowych, budowlanych i remontowych, elektrycznych i elektronicznych. Na terenie gminy w miejscowości Chechły zostanie wybudowany Punkt Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów. Ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko jest jednym z najważniejszych zadań własnych gminy w zakresie gospodarki odpadami. Cel ogólny przewidziany do realizacji przez gminę Policzna w zakresie gospodarki odpadami to: „Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów w sektorze komunalnym oraz wdrożenie nowoczesnych systemów ich odzysku i unieszkodliwiania”. Dla potrzeb realizacji tego celu w Planie określono harmonogram działań ze wskazaniem sposobu ich realizacji oraz oszacowana koszty tych działań. Monitoring i ocena realizacji ustaleń Planu będzie oparta na

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

analizie ilości zebranych, odzyskanych, unieszkodliwionych i składowanych odpadów w odniesieniu do wskaźników wojewódzkich i krajowych.

Wójt Gminy ma obowiązek składania co 2 lata Radzie Gminy sprawozdania z realizacji Planu. Cele krótkoterminowe weryfikowane będą co 2 lata, natomiast długoterminowe – co 4 lata.

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST DLA GMINY POLICZNA

1.2.1.1.1.1.1 NA LATA 2010 – 2032

Policzna 2010r.

SPIS TREŚCI

<i>I. WSTĘP</i>	3
<i>II. PODSTAWOWE INFORMACJE O AZBESTYCE</i>	4
<i>III. SZKODLIWOŚĆ AZBESTU</i>	6
<i>IV. POSTĘPOWANIE Z WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST</i>	7
<i>V. CEL I ZAŁOŻENIA PROGRAMU</i>	9
<i>VI. OPIS STANU AKTUALNEGO</i>	10
<i>VII. HARMONOGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCH AZBEST</i>	12
7.1. Cele krótkoterminowe 2010 – 2015.....	13
7.2. Cele długoterminowe 2010 - 2032.....	13
<i>VIII. KOSZTY USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCH AZBEST</i>	14
<i>IX. FINANSOWANIE USUWANIA WYROBÓW AZBESTOWYCH</i>	15
<i>Załącznik nr 1</i>	17
<i>Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 04.71.649) – (wzór)</i>	17
<i>Załącznik nr 2</i>	20
<i>Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania (Dz.U.03.192.1876) - wzór</i>	20
<i>Załącznik nr 3</i>	22
<i>Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone (Dz.U.03.192.1876) - wzór</i>	22

I. WSTĘP

W dniu 14 maja 2002 r. Rada Ministrów przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Program ten powstał w wyniku:

- przyjęcia przez Sejm RP Rezolucji z dnia 19 czerwca 1997 r. w sprawie programu wycofywania azbestu z gospodarki, w której RM zobowiązano do opracowania programu zmierzającego do wycofywania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski,
- realizacji ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest oraz odpowiednich przepisów wykonawczych do tej ustawy,
- potrzeby oczyszczania kraju z azbestu oraz wyrobów zawierających ten surowiec.

Podstawowe cele programu to oczyszczenie terytorium kraju z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest, wyeliminowanie spowodowanych azbestem negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Polski, a także sukcesywna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie w określonym czasie do spełnienia wymogów ochrony środowiska. Program ten zakłada oczyszczanie do 2032 roku terytorium Polski z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest.

Polskie prawodawstwo określa także wymagania dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest, obowiązki organów administracji oraz właścicieli i zarządców nieruchomości w tym zakresie a także obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów azbestowych. Do obowiązków tych należy:

Obowiązki gmin:

- ✓ opracowanie, przyjęcie i aktualizacja planu gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem problematyki usuwania azbestu;
- ✓ gromadzenie informacji przekazywanych przez osoby fizyczne (właścicieli lub zarządców nieruchomości) o wyrobach zawierających azbest oraz miejscu ich występowania;
- ✓ przekazywanie sprawozdań marszałkowi województwa o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie, w tym azbestu;
- ✓ zatwierdzanie programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi (w tym odpadami zawierającymi azbest).

Obowiązki właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości:

- ✓ kontrola wyrobów zawierających azbest w obiektach, urządzeniach budowlanych, urządzeniach przemysłowych lub innych miejscach zawierających azbest;
- ✓ usuwanie wyrobów zawierających azbest zakwalifikowanych zgodnie z oceną do wymiany na skutek nadmiernego zużycia wyrobu lub jego uszkodzenia;
- ✓ sporządzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest poprzez spis z natury;
- ✓ sporządzenie i przedłożenie marszałkowi województwa (dot. przedsiębiorców) lub wójtowi gminy (dot. osób fizycznych nie będących przedsiębiorcami) oraz aktualizacja danych o:
 - wyrobach zawierających azbest i miejscach ich wykorzystywania,
 - wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zostało zakończone,

Obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest:

- ✓ uzyskanie decyzji zatwierdzającej program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi lub w zależności od ilości złożenie dla organu informacji o wytwarzanych odpadach niebezpiecznych oraz o sposobie gospodarowania nimi;
- ✓ przeszkolenie przez uprawnioną jednostkę pracowników i osób bezpośrednio kierujących lub nadzorujących, w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów niebezpiecznych oraz w zakresie procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest;
- ✓ przed rozpoczęciem prac opracowanie szczegółowego planu usuwania wyrobów zawierających azbest. Informacje, które powinien zawierać szczegółowy plan prac usuwania wyrobów azbestowych oraz zgłoszenie organowi nadzoru budowlanego i inspektorowi pracy określa rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649);

II. PODSTAWOWE INFORMACJE O AZBEŚCIE

Azbest to nazwa materiału włóknistego, występującego w przyrodzie, którego włókna są bardzo elastyczne, mocne i twarde. Należą do nich minerały z grupy serpentynu (chryzotyl) i amfiboli (aktynolit, krokidolit). Produkty azbestowe są kwasoodporne, ogniotrwałe, odporne

na korozję i charakteryzują się dużą wytrzymałością mechaniczną, odpornością na działanie czynników chemicznych oraz posiadają właściwości dźwiękochłonne. W przyrodzie występuje około 150 minerałów o pokroju włóknistym, które w czasie procesu produkcyjnego mogą się rozdzielać na sprężyste włókna. To właśnie te unikalne właściwości sprawiły, że minerał ten zyskał uznanie w XX wieku i zaczęto go powszechnie stosować w przemyśle włókienniczym, maszynowym, elektrotechnice i budownictwie.

Obecnie na świecie znanych jest ponad 5 tysięcy wyrobów do produkcji, których użyto azbestu. Należą do nich materiały głównie stosowane w budownictwie jako pokrycia dachowe, osłony elewacyjne ścian, przewody kominowe, rury wodociągowe i kanalizacyjne oraz elementy izolacyjne. Mieszaniny azbestu i cementu wkroczyły do przemysłu materiałów budowlanych w postaci lekkich i wytrzymałych płyt, znanych jako eternit.

Azbest znajdował także zastosowanie jako okładziny ściennie oraz wytłaczane panele do dekoracji ścian i sufitów. Minerał ten stał się prawdziwym przebojem za sprawą silników parowych, których niezbędnym elementem poddanym działaniom gorącej pary były różnego typu szczeliwa i uszczelki. Azbest w połączeniu z gumą w pełni spełniał oczekiwania konstruktorów. Stosowany był również do produkcji wyrobów włókienniczych, przędzy, sznurów, szczeliw, wyrobów ciernych, takich jak klocki hamulcowe, tarcze sprzęgłowe, wyrobów hydroizolacyjnych: lepiki, papy dachowe, płytki podłogowe, do filtrów w przemyśle piwowarskim i farmaceutycznym oraz wojskowych masek przeciw gazowych.

Pomimo udowodnionego działania chorobotwórczego uznawany za mniej szkodliwy od **krocidolitu** pozostaje, np. w USA, ważnym elementem wielu technologii o kluczowym znaczeniu. Aktualnie azbest wykorzystywany jest m.in. w amerykańskim programie wahadłowców kosmicznych, których silniki raketowe pokrywane są osłoną impregnowaną azbestem, a także w przemyśle okrętowym.

Szacuje się, że na dachach i fasadach budynków oraz w obiektach przemysłowych zamontowanych jest blisko 1. 350 tys. m płyt azbestowych z czego 90 % stanowią dachowe płyty faliste. W 1980 roku z płyt azbestowo -cementowych wykonanych było ok. 45 % pokryć dachowych i fasadowych. Po 15 latach udział tych płyt w nowo wybudowanych pokryciach dachowych zmniejszył się o 30 %. Znaczącą pozycję w bilansie wyrobów azbestowych stanowią znajdujące się w ziemi i budynkach rury azbestowo-cementowe. Szacuje się, że jest ich ok. 600 tys. ton. Znaczna ilość wyrobów azbestowych stosowana jest w hutnictwie i przemyśle ceramicznym. Jest to ok. 60 tys. ton. Masę będących w użyciu wyrobów małogabarytowych,

takich jak uszczelki, kształtki, okładziny hamulcowe czy wyroby włókiennicze, ocenia się na 100 tys. ton.

III. SZKODLIWOŚĆ AZBESTU

Azbest staje się zagrożeniem dla zdrowia, gdy dojdzie do korozji lub uszkodzenia wyrobów zawierających azbest (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.). Wówczas uwalniane są do powietrza włókna azbestu, które mogą zostać przeniesione przez układ oddechowy do płuc. Chorobotwórcze działanie azbestu powstaje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu. Dopóki włókna nie są uwalniane do powietrza i nie występuje ich wdychanie, wyroby z udziałem azbestu nie stanowią zagrożenia dla zdrowia. Na typ patologii wpływa rodzaj azbestu, wymiary tworzących go włókien i ich stężenie oraz czas trwania narażenia. Istotne znaczenie dla wielkości poziomu zanieczyszczenia powietrza włóknami azbestu, jakie powstają np. podczas prac demontażowych, ma zasada obniżania emisji pylenia: przez nawilżanie wyrobu przed oraz w trakcie demontażu, zaniechanie w miarę możliwości obróbki i destrukcji mechanicznej demontowanego wyrobu, nie posługiwanie się narzędziami napędzanymi elektrycznie (np. piły, wiertarki), wyzwalającymi znaczną emisję, ale narzędziami ręcznymi - najlepiej wolnoobrotowymi o specjalnie wyprofilowanych ostrzach, zaopatrzonych w odsysanie pyłu i przeznaczonych dla obróbki wyrobów azbestowych. Podczas prac wymagana jest staranność i dokładność wszelkich czynności, wykonywanie ich według z góry przygotowanego planu. Oddychanie powietrzem skażonym włóknami azbestowymi prowadzi do szeregu chorób układu oddechowego:

pylica azbestowa (azbestoza) – jest jedną z odmian tzw. pneumoconiosis, schorzeń wynikłych z nadmiernego zapylenia płuc. Pylica azbestowa mimo, że nie jest jedyną chorobą wywołaną przez azbest, może być określana mianem zawodowej choroby pracowników azbestu. Azbestoza jest chorobą nieuleczalną.

mezotelioma (międzybłoniak opłucnej i otrzewnej) - jednym z efektów zdrowotnych obserwowanych u osób narażonych na znaczące oddziaływanie azbestu jest coraz częściej rejestrowany wzrost zachorowalności na międzybłoniaki. Pojawiają się one przy narażeniu na pośrednie poziomy zanieczyszczeń powietrza określane też poziomami parazytowymi. Rak opłucnej i rak otrzewnej są nowotworami o których współczesna medycyna wie, że są one wywołane tylko przez azbest. Mezotelioma jest złośliwą i śmiertelną formą nowotworową. Okres inkubacji mezoteliomy może trwać 20 do 40-tu lat, ale znane są przypadki zachorowania już po 14-tu latach od pierwszego kontaktu z azbestem.

rak płuc – ryzyko zachorowania na raka płuc, w odróżnieniu od mezoteliomy, jest o tyle większe, że w samych oskrzelach i oskrzelikach oprócz włókien azbestowych znajdują się inne zanieczyszczenia nie wydalone z płuc, często o charakterze rakotwórczym. W połączeniu z mechanicznymi zdolnościami włókien azbestu do cięcia komórek tkanki ludzkiej, proces tworzenia się narośli nowotworowej w wielu przypadkach jest tylko sprawą czasu.

IV. POSTĘPOWANIE Z WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST

Demontaż pokryć azbestowo - cementowych jest ściśle regulowany przepisami prawnymi. Według obowiązującego prawa prace polegające na usuwaniu lub naprawie wyrobów zawierających azbest mogą być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne do prowadzenia takich prac oraz zatrudniających pracowników przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy usuwaniu i wymianie materiałów zawierających azbest. Wykonawcy prac powinni posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają odpady niebezpieczne. Prace przy naprawie wyrobów zawierających azbest w obiektach i urządzeniach budowlanych lub prace mające na celu jego usunięcie z obiektu lub urządzenia budowlanego powinny być poprzedzone zgłoszeniem tego faktu właściwemu organowi nadzoru budowlanego. Wykonawca prac, polegających na naprawie lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów i urządzeń budowlanych, zobowiązany jest do:

- ✓ izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie odpowiednich osłon,
- ✓ ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m przy stosowaniu osłon,
- ✓ umieszczenia tablic ostrzegawczych o treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem”, „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”,
- ✓ zastosowania odpowiednich środków technicznych celem zmniejszenia emisji włókien azbestu.

Prace związane z usuwaniem azbestu lub wyrobów zawierających azbest muszą być prowadzone w taki sposób, aby wyeliminować uwalnianie azbestu lub co najmniej zminimalizować pylenie do dopuszczalnych wartości stężeń w powietrzu regulowanych przepisami szczególnymi. Zapewnienie powyższego wymaga:

- nawilżania wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywania w stanie wilgotnym przez cały czas pracy,

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

- demontażu całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzania (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.), tam gdzie jest to technicznie możliwe,
- odspajania materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze.

Demontaż wyrobów zawierających azbest nierozdzielnie związany jest z procesem powstawania odpadów. Obecnie jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na odpowiednich składowiskach odpadów niebezpiecznych. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest należy do właściciela nieruchomości. Jednak poważną przeszkodą jest brak środków finansowych, co uniemożliwia większości właścicielom nieruchomości podejmowanie działań związanych z usuwaniem azbestu, który występuje m.in. w płytach eternitowych pokrywających dachy budynków. Jednym ze sposobów przyspieszenia przez mieszkańców procesu usuwania wyrobów zawierających azbest i jednocześnie zabezpieczenia środowiska przed zagrożeniem spowodowanym nieodpowiednim postępowaniem z odpadami zawierającymi azbest jest pomoc w sfinansowaniu ze źródeł zewnętrznych np. kosztów usuwania, transportu i unieszkodliwiania powstałych przy tym odpadów.

V. CEL I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Celem niniejszego Programu jest określenie działań niezbędnych do podjęcia w celu usunięcia z terenu gminy Policzna wyrobów zawierających azbest.

Celem Programu jest także:

- spowodowanie oczyszczenia obszaru Gminy z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest,
- wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Gminy spowodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań,
- spowodowanie sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie w określonym horyzoncie czasowym, do spełnienia wymogów ochrony środowiska,
- stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- pomoc mieszkańcom Gminy w realizacji kosztownej wymiany płyt cementowo – azbestowych zgodnie z przepisami prawa.

Zadaniem Programu jest określenie warunków sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest. W Programie zawarte zostały:

- ilości wyrobów azbestowych oraz ich rozmieszczenie na terenie Gminy,
- szacunkowe koszty usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest (płyt azbestowo – cementowych; na terenie Gminy Policzna nie ma rur azbestowo – cementowych),
- propozycje odnośnie udzielenia przez samorząd pomocy mieszkańcom w realizacji programu.

Gmina Policzna zakłada usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy do 2032 roku. W Programie założono realizację zadań, tj.:

1. inwentaryzacja i utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest,
2. organizacja kampanii informacyjnej o szkodliwości wyrobów zawierających azbest i bezpiecznym jego usuwaniu, edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbe-

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

stu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania,

3. mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej,
4. podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację Programu,
5. monitoring usuwania azbestu ze szczególnym uwzględnieniem jego bezpiecznego demontażu i unieszkodliwiania oraz monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji Radzie Gminy,
6. okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu,

VI. OPIS STANU AKTUALNEGO

Wyroby azbestowe w Gminie Policzna to głównie eternit płaski reprezentowany przez płyty typu „karo” i falisty, pokrywający dachy budynków mieszkalnych, inwentarskich, gospodarczych, garaży, itp.

W 2009 roku, Urząd Gminy poprzez sołtysów przeprowadził inwentaryzację azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Policzna (wśród osób fizycznych).

Z zebranych danych wynika, że na terenie gminy występuje **383 349 m²** wyrobów azbestowych t.j. **4 222,348 Mg**. Stan techniczny wyrobów azbestowych można ocenić jako dość dobry. Ilość wyrobów azbestowych, występujących w poszczególnych miejscowościach przedstawiono w tabeli poniżej. Dane obejmują wyłącznie osoby fizyczne.

Ilość wyrobów azbestowo-cementowych występujących na terenie gminy Policzna w poszczególnych miejscowościach:

L.p.	Nazwa miejscowości	Liczba spisanych posesji	Ilość występującego azbestu (m ²)	Ilość występującego azbestu (Mg)
1.	Andrzejówka	21	6 848	75,328
2.	Annów	16	4 530	49,83
3.	Aleksandrówka	16	8 288	91,168
4.	Antoniówka	21	5 108	56,188
5.	Franków	26	8 751	96,261
6.	Biały Ług	9	5 263,5	57,8985
7.	Bierdzież	34	13 729	151,019
8.	Czarnolas	89	31 753	354,783
9.	Kolonia Czarnolas	44	11 952	131,472
10.	Czechły	25	12 100	133,1
11.	Kolonia Chechelska	2	500	5,5

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

12.	Dąbrowa Las	29	5 793	63,723
13.	Florianów	29	7 294	80,234
14.	Helenów	18	5 050	55,55
15.	Gródek	58	21 402	235,422
16.	Jadwinów	14	5 240	57,64
17.	Jabłonów	42	16 650	183,15
18.	Kuszlów	16	6 028,5	66,3135
19.	Ługowa Wola	15	3 356	36,92
20.	Łuczynów	27	11 583	127,413
21.	Patków	43	8 900	97,9
22.	Piątków	28	12 801	140,811
23.	Policzna	120	42 000	462
24.	Stanisławów	24	6 150	67,65
25.	Świetlikowa Wola	32	15 111	166,221
26.	Teodorów	26	12 035	132,39
27.	Wilczowola	36	11 961	131,571
28.	Wygoda	36	10 866	119,526
29.	Wojciechówka	6	1 360	14,96
30.	Władysławów	55	21 700	238,7
31.	Wólka Policka	42	10 890	119,79
32.	Zawada Nowa	25	12 500	137,50
33.	Zawada Stara	59	25 856	284,416
	RAZEM	1083	383 349	4222,348

Na obiektach użyteczności publicznej podległych Gminie nie ma pokryć dachowych zawierających azbest, ale sam budynek Urzędu Gminy w Policznie pokryty jest azbestowymi płytami falistym w ilości 350 m².

Na terenie Gminy (zgodnie z danymi z Urzędu Gminy) nie występują „dzikie” wysypiska odpadów zawierających azbest. Nie przewiduje się wzrostu ilości wyrobów zawierających azbest z uwagi na obowiązujący całkowity zakaz ich stosowania. Ilość tych wyrobów będzie sukcesywnie malała w związku z ich stopniowym usuwaniem, które zakończone zostanie do roku 2032 r. (po całkowitym oczyszczeniu terenu Gminy z w/w. wyrobów). Z uwagi na brak ewidencji usuwanych z terenu Gminy wyrobów zawierających azbest nie można określić dokładnej ilości usuniętych wyrobów. Dopiero przyjęcie i realizacja Programu umożliwią kontrolę tego procesu.

Odpady zawierające azbest będą powstawać na terenie Gminy Policzna w wyniku prowadzenia prac rozbiórkowych lub remontowych w budownictwie mieszkaniowym, obiektach i instalacjach komunalnych, tj.: przy wymianie pokryć dachowych z płyt azbestowo – cementowych. W dalszej części niniejszego programu dokonano obliczenia szacunkowych kosztów usunięcia wyrobów zawierających z terenu gminy Policzna.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

Aktualnie na terenie Województwa Mazowieckiego funkcjonuje 1 składowisko przyjmujące odpady zawierające azbest. Instalacja ta zlokalizowana jest miejscowości Rachocin, w gminie Sierpc (powiat sierpecki). Właścicielem przedmiotowego składowiska jest Urząd Miasta Sierpc, natomiast Zarządzającym – Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Sierpcu (z siedzibą przy ul. Traugutta 33, 09-200 Sierpc).

Z informacji uzyskanych od Zarządzającego wynika, że na składowisko przyjmowane są obecnie odpady niebezpieczne zawierające azbest wyłącznie celem ich czasowego magazynowania. W przyszłości natomiast odpady te będą mogły być prawdopodobnie także unieszkodliwiane przez składowanie na przedmiotowej instalacji, bowiem opracowana została dokumentacja techniczna dotycząca rozbudowy i modernizacji składowiska w Rachocinie.

VII. HARMONOGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCH AZBEST

Harmonogram działań mających na celu usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Policzna na lata 2010 - 2032

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji
1.	Sporządzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie Gminy	X-XI 2009
2.	Opracowanie „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest”	II 2010
3.	Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, oraz sposobu postępowania z wyrobami zawierającymi azbest poprzez: - przygotowanie informacji na stronie internetowej Gminy - opracowanie broszur informujących o szkodliwości wyrobów zawierających azbest	2010 - 2032
4.	Realizacja „Programu...”	2010 - 2032
5.	Coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest	2010 - 2032
6.	Monitoring i ocena realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest”	2010 - 2032

W celu zapewnienia logicznej spójności prowadzonych działań w Programie wyznaczone zostały ustalenia długoterminowe (lata 2010 - 2032, tj. okres 2 lat) oraz przyjęto zadania krótkoterminowe (lata 2010 - 2015, tj. okres 6 lat).

1.3 7.1. Cele krótkoterminowe 2010 – 2015

Cele krótkoterminowe obejmują działania związane z gospodarką odpadami, które realizowane będą w latach 2010 - 2015. Przyjęto następujące cele:

- ✓ inwentaryzacja i utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest - **inwentaryzacja została już przeprowadzona,**
- ✓ edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania,
- ✓ pozyskiwanie funduszy ze źródeł własnych oraz zewnętrznych na realizację Programu,
- ✓ działania związane z usuwaniem, odbiorem, transportem i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest,
- ✓ aktualizacja oraz monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom.

1.4 7.2. Cele długoterminowe 2010 - 2032

Cele długoterminowe obejmują działania związane z gospodarką odpadami, które realizowane będą do roku 2032. W ramach realizacji tych celów przyjęto:

- ✓ wdrożenie systemu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest oraz systemu ich magazynowania i wywozu na składowisko odpadów niebezpiecznych,
- ✓ wyeliminowanie i unieszkodliwienie ich poprzez deponowanie odpadów zawierających azbest na bezpiecznych składowiskach odpadów azbestowych,
- ✓ prowadzenie monitoringu realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom.

VIII. KOSZTY USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCH AZBEST

Koszt usunięcia i unieszkodliwienia potencjalnych odpadów azbestowych z obszaru Gminy Policzna określono wg założeń przyjętych do obliczeń w „*Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski*”. Ponadto do obliczeń przyjęto dane wg KPUA, tj.: średnia masa 1 m² płyty azbestowo-cementowej 11 kg, średnia objętość 1 tony składowanych odpadów azbestowych 0,82 m³. Pod uwagę wzięta została cena demontażu wyrobów zawierających azbest, pakowanie, transport i unieszkodliwianie na najbliższym składowisku. Przyjęto średni koszt łącznie (demontażu, odbioru, transportu i unieszkodliwiania): **33 zł/m²**.

Koszt łączny usunięcia (demontażu i transportu) oraz unieszkodliwienia (składowania) odpadów azbestowych z terenu gminy szacuje się na: 12 662 067 zł:

- płyty azbestowo – cementowe (wśród osób fizycznych):
 $383\,349\text{ m}^2 \times 33\text{ zł/m}^2 = 12\,650\,517\text{ zł}$
- płyty azbestowo – cementowe (budynek Urzędu Gminy):
 $350\text{ m}^2 \times 33\text{ zł/m}^2 = 11\,550\text{ zł}$

Usuwanie i wymiana wyrobów zawierających azbest jest zadaniem długotrwałym ze względu na dużą ilość wyrobów, a także wysokość potrzebnych środków finansowych. Zadanie usuwania wyrobów, instalacji zawierających azbest, które stanowią potencjalne odpady azbestowe przewidziane jest zgodnie z „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terytorium Polski” do zrealizowania do roku 2032. „Program...” ten zakłada, iż właściciele obiektów, wyrobów zawierających azbest powinni dokonać usuwania i unieszkodliwiania tych wyrobów na własny koszt.

W niniejszym Programie zakłada się możliwość dofinansowania przez Urząd Gminy Policzna części kosztów: usuwania wyrobów zawierających azbest (demontażu, odbioru, transportu) i unieszkodliwiania (składowania) odpadów zawierających azbest dla mieszkańców Gminy w przypadku pozyskania przez Gminę na ten cel środków unijnych lub z krajowych funduszy celowych oraz zarezerwowania środków własnych (budżet gminy). W przypadku pozyskania ww. środków - Urząd Gminy w Policznie w drodze przetargu wyłoni firmę specjalistyczną posiadającą odpowiednie zezwolenia, która wykona usługę w zakresie: demontaż, odbiór, transport do składowania, a cenę za składowanie na składowisku odpadów azbestowych wkałkuje w cenę usługi. Urząd Gminy w Policznie pokryje całość lub część kosztów usługi.

IX. FINANSOWANIE USUWANIA WYROBÓW AZBESTOWYCH

W związku z zagrożeniem dla zdrowia i życia powodowanym przez azbest, powstało wiele regulacji prawnych zakazujących stosowania i produkcji wyrobów zawierających ten minerał, a także nakazujących usunięcie wyrobów zawierających azbest już istniejących.

Źródła finansowania inwestycji ekologicznych związanych z gospodarką odpadami można podzielić na trzy grupy:

- ⇒ publiczne – np. pochodzące z budżetu państwa, gminy lub instytucji publicznych,
- ⇒ prywatne – np. z banków komercyjnych, funduszy inwestycyjnych, towarzystw leasingowych,
- ⇒ prywatno-publiczne – np. ze spółek prawa handlowego z udziałem gminy.

Dominującymi formami finansowania inwestycji ekologicznych są:

- zobowiązania kapitałowe – kredyty, pożyczki, obligacje, leasing,
- udziały kapitałowe – akcje i udziały w spółkach,
- dotacje.

Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Zasady funkcjonowania narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej określa Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późniejszymi zmianami). Zasadniczym celem **Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** jest wspieranie finansowe przedsięwzięć podejmowanych dla poprawy jakości środowiska w Polsce. Główne kierunki jego działalności określa Polityka Ekologiczna Państwa, natomiast co roku aktualizowane są cele szczegółowe - dokumenty wewnętrzne Narodowego Funduszu, w tym zwłaszcza zasady udzielania pomocy finansowej oraz lista przedsięwzięć priorytetowych. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, w tym ochrony środowiska przed odpadami, zakłada się dofinansowanie zadań inwestycyjnych zgodnych z niżej wymienionymi programami priorytetowymi:

- likwidacja uciążliwości starych składowisk odpadów niebezpiecznych,
- unieszkodliwianie odpadów powstających w związku z transportem samochodowym (autozłom, płyny eksploatacyjne, akumulatory, ogumienie, tworzywa sztuczne) oraz zbiórka i wykorzystanie olejów przepracowanych,
- przeciwdziałanie powstawaniu i unieszkodliwianie odpadów przemysłowych i odpadów niebezpiecznych,

- realizacja międzygminnych i regionalnych programów zagospodarowania odpadów komunalnych (w tym budowa zakładów przetwórstwa odpadów oraz wspomaganie systemów zagospodarowywania osadów ściekowych).

Rolą **wojewódzkiego funduszu** jest wspieranie finansowe przedsięwzięć proekologicznych o zasięgu regionalnym, a podstawowym źródłem ich przychodów są wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych. W każdym województwie WFOŚiGW przygotowują na wzór NFOŚiGW listy zadań priorytetowych, które mogą być dofinansowywane z ich środków oraz zasady i kryteria, które będą obowiązywać przy wyborze zadań do realizacji.

Warunki udzielenia dofinansowania:

- ✓ udokumentowane pełne pokrycie planowanych kosztów przedsięwzięcia,
- ✓ wywiązanie się przez Wnioskodawcę z obowiązku uiszczania opłat i kar, stanowiących przychody Narodowego Funduszu oraz wywiązywania się z innych zobowiązań w stosunku do Funduszu,
- ✓ przedsięwzięcie nie może być zakończone,
- ✓ udzielone dofinansowanie nie może przekroczyć kosztów przedsięwzięcia.

Fundusze, oprócz udzielania pożyczek i przyznawania dotacji, zgodnie z art. 411 ust. 1 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) także mogą:

udzielać dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek,
wnosić udziały do spółek działających w kraju,
nabywać obligacje, akcje i udziały spółek działających w kraju.

W kryteriach oceny Wniosku o dofinansowanie punktowana jest także pozycja przedsięwzięcia na liście przedsięwzięć priorytetowych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Banki najbardziej aktywnie wspierające inwestycje ekologiczne:

- ✓ Bank Ochrony Środowiska S.A. - statutowo nałożony obowiązek kredytowania inwestycji służących ochronie środowiska,
- ✓ Bank Gdański S.A.,
- ✓ Bank Rozwoju Eksportu S.A.,
- ✓ Polski Bank Rozwoju S.A.,
- ✓ Bank Światowy,

✓ Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

Załącznik nr 1

Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 04.71.649) – (wzór)

OCENA

stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Miejsce/ obiekt/ urządzenie budowlane /instalacja przemysłowa:

.....

Adres miejsca/ obiektu/ urządzenia budowlanego/ instalacji przemysłowej:

.....

Pomieszczenie:

.....

Rodzaj/nazwa wyrobu

¹⁾

..

Ilość wyrobów (m², tony)

²⁾

..

Grupa / Nr	Wyrób - rodzaj	Ocena	Przyjęta punktacja
I. Sposób zastosowania azbestu			
1.	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)		30
2.	Tynk zawierający azbest		30
3.	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1000 kg/m ³)		25
4.	Pozostałe wyroby z azbestem		10
II. Rodzaj azbestu			
5.	Azbest chryzotylowy		5
6.	Inny azbest (np. krokidolit)		15

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

III. Struktura powierzchni wyrobu z azbestem			
7.	Rozluźniona (naruszona) struktura włókien		30
8.	Mocna struktura włókien, lecz bez albo z niewystarczającą powłoką farby zewnętrznej		10
9.	Pomalowana i nieuszkodzona powłoka zewnętrzna		0

IV. Stan zewnętrzny wyrobu z azbestem			
10.	Duże uszkodzenia		30 ³⁾
11.	Małe uszkodzenia		10 ⁴⁾
12.	Brak		0

V. Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem			
13.	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac		15
14.	Wyrób przez bezpośrednią dostępność narażony na uszkodzenia (do wysokości 2 m)		10
15.	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne		10
16.	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania		10
17.	Wyrób narażony na działanie czynników atmosferycznych (na zewnątrz obiektu)		10
18.	Wyrób znajduje się w zasięgu silnych ruchów powietrza		10
19.	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne		0

VI. Wykorzystanie pomieszczenia			
20.	Regularnie przez dzieci, młodzież lub sportowców		35
21.	Trwale lub częste przebywanie w pomieszczeniach innych osób		30
22.	Czasowo wykorzystywane pomieszczenie		20
23.	Rzadko wykorzystywane pomieszczenie		10

VII. Usytuowanie wyrobu			
24.	Bezpośrednio w pomieszczeniu		30
25.	Za zawieszonym, nieuszczelnym sufitem lub innym pokryciem		25
26.	W systemie wywiewiania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)		25

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

27.	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym		10
-----	--	--	----

Suma punktów oceny

Stopień pilności I

(wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie) 65 i więcej punktów

Stopień pilności II

(ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku) powyżej 35 do 60 punktów

Stopień pilności III

(ponowna ocena w terminie do 5 lat) do 35 punktów

UWAGA: podkreślić należy tylko jedną pozycję w grupie, jeśli wystąpi więcej niż jedna, podkreślić należy najwyższą punktację. Zsumować ilość punktów, ustalić ocenę końcową i stopień pilności.

.....

Oceniający nazwisko i imię

.....

Właściciel / Zarządca

.....

Adres

data

¹⁾ Według klasyfikacji wyrobów przyjętych w sprawozdaniu rocznym - załącznik nr 2 do rozporządzenia

Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876).

²⁾ Zgodnie z inwentaryzacją i sprawozdaniem rocznym - § 7 wymienionego w odnośniku 1 rozporządzenia.

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY POLICZNA

3) Duże uszkodzenia - widoczne pęknięcia lub ubytki na powierzchni równej lub większej niż 3 % powierzchni wyrobu.

4) Małe uszkodzenia - brak widocznych pęknięć, a ubytki na powierzchni mniejszej niż 3 % powierzchni wyrobu.

Załącznik nr 2

Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania (Dz.U.03.192.1876) - wzór

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾ I MIEJSCU ICH WYKORZYSTYWANIA

1. Miejsce, adres

.....
.....

2. Właściciel/zarządca/użytkownik^{*)}:

a) osoba prawna - nazwa,

adres
.....

b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i

adres
.....
.....

3. Tytuł

własności
.....

4. Nazwa, rodzaj wyro-

bu²⁾
.....
.....

5. Ilość (m²,

tony)³⁾

6. Przydatność do dalszej eksploata-

cji⁴⁾

7. Przewidywany termin usunięcia wyrobu:

a) okresowej wymiany z tytułu zużycia wyro-

bu⁵⁾

b) całkowitego usunięcia niebezpiecznych materiałów i

substancji
.....
.....

8. Inne istotne informacje o wyrobach⁶⁾

.....

.....
(podpis)

Data

Objaśnienia:

*) Niepotrzebne skreślić.

- 1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.
- 2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura.
- 3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, pomiar z natury).
- 4) Według "Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest" - załącznik nr 1 do rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest.
- 5) Na podstawie corocznego rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub do wprowadzenia na polski obszar celny.
- 6) Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest.

Załącznik nr 3

Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone (Dz.U.03.192.1876) - wzór

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾, KTÓRYCH WYKORZYSTYWANIE ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE

1. Miejsce,
adres
2. Właściciel/zarządca ^{*)}:
 - a) osoba prawna - nazwa,
adres
 - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i
adres
3. Tytuł
własności
4. Nazwa, rodzaj wyro-
bu²⁾
5. Ilość (m²,
tony)³⁾
6. Rok zaprzestania wykorzystywania
wyrobów
7. Planowane usunięcia wyrobów:
 - a) sposób
 - b) przez
kogo
 - c) termin
8. Inne istotne informa-
cje⁴⁾

.....
(podpis)

Data

Objaśnienia:

^{*)} Niepotrzebne skreślić.

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.

2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą

klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.
- ³⁾ Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).
- ⁴⁾ Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
mgr inż. Zenon Mazur

